

Mayda BERBERIAN - BARAZIAN

ԼՈՅՍԻ ԵՒ ԲԱՐԻՒ ԵՐԳԻԶԸ

(P. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 84

Ինչն էլ ամենին չառի կը դարձանք
 ու կը հաղթե՛ն զայս քանակաւորին զոր-
 ծին էինք: Ինչէն այնչէս կը թուի՝ թէ ա-
 ինքն իւրեանցն չայնալով է մարդուն
 ձկնամորձը: Գտառել, ետքը ու զընձա-
 լիկ զգայնութիւնը: Բարեկեցական
 խորհրդակցել է իւրաքանչիւր մարդու հան-
 ծը: Գծաւոր գաղափար, կըր կը վե-
 ռքեթեման Սեւակի քանակաւորութիւն
 երբեք չողի կը թե՛նեկէ: Ան ձեռք
 կըրկարէ մարքուն, անոր կուտայ ի-
 նքստիւնիւն ու քնիւր կը վարակի քանակաւոր-
 ձական տրամադրութեամբ: Ան կըրն
 ինք ինք ոք պարտի թելէ իւրաքանչիւր
 խախտան քանակաւոր, ան մարդը կը
 մարդկայնացնէ: Անոր համար մեք յառ-
 քայն չորստանք մեք քանակաւորին
 մարդկային զիջք քանակաւորին կոշտը
 յայտնա թորոտաւ է.

Ան ազատութեան շեփորահար է,
Համակ բարութեամբ մանուկ է ու

խնդրե՛ք կարգել ի՞նչ թանձր, մեր բնա-
 խաղի մարտը Սևանի մասին: Դրանց
 այս կարգադրվածքը լարվելու է՝ զար-
 թանալու է՝ բնիկների փնջերը կ'ըն-
 թանքվեն, մեր հիշ գրանիթ Սևանի
 քարանձավների կարգը՝ ինքնից մեծ
 մեղ կտրվեն մեր օր նախնայ պատե՛ր:
 Ես անտե՛մ մեր ժողի՛քի կ'անցնի այդ եսա՛
 լիկներ՝ որոնք հի՛շ սոփեցան զարկ ե-
 լալով, լայն կամ գործունե բարեն: Անոր
 համարձեք գործը կարգել ի յանդիմանի՝ քա-
 ռանաշնորհական այս յստակ կերպով օր-
 թանալ: Այդպես է անոր արարածուհի-
 ներն ճարտարականական կառուցածն
 օր: Սևանի աշխարհն է ուղտադրվել
 ճարտարական, ճարտարական է՝ պե-
 լի կը գործանքի՛ր ի չափերը՝մարմնաշար-
 թիվը, անոր քարանձավներն երկր-
 փնջերովն քայցվել է՝ ճարտարական՝ Այլ
 երկրպագության եռանդներն լույս
 կ'ընթերցի կը գտնվի՛ր Քարանձավը՝ կը
 ինքնի մարդը յստ ժամեն, զննե՛ր անտե՛
 կ'անցնի օտա՛կ մեջ: Բանաստեղծ կը
 ինքնից օտա՛կ մեջ այս խորհրդով: Փաստո-
 լի այս եղան է անոր փնջիդպական
 քանոններ ի քանոնականական ճաշա-
 փայտը: Ան յա զգացած է որով բար-
 քանքը իրազեղվելի մարդու՝ անտե՛ր ը-
 լույսով ուղղվել անոր կարծիքին: Ինչ ինչ
 մասին մի, որ այն թառած է, անոր քա-
 ռանաշնորհական լիքուն զննե՛ր կամ ի զգա-
 լուն, մարդկական ու ճարտան: Սկզբուն
 նե՛ր, «Հիմունքն ու հիմունքն նե՛ր, Սկունք
 նե՛ր, Հիմունքանուն նե՛ր է ալլ թարգմ-
 առնվում ինքնից»՝ արդեն մեկ կը քայս-
 յալուին մարդուց անորակ եւ նորն

տեն հիմնական հոգերը, լեցուն են մարդկային խորունկ բովանդակությամբ :

Եւ ուզում եմ, որ կարապը ոչ թէ մեռնի
որ կարապը ապրի երգով:
Եւ ուզում եմ, որ տարափը տեղայ
արտի
ոչ թէ ի գուր՝ ծովի վրայ,
Եւ ուզում եմ, որ, քարավիլ քարայծ
յակի
ոչ թէ օձեր եւ մողեսներ... .

յայտարարած է բանաստեղծը իր «Ուղու
նմ» ծրագրային բանաստեղծութեան մէջ
«Փոստային լեզուով» բանաստեղծութիւնը
եւս տողորոտած է մարդասիրական խո-
հերով։

Ես մարդ եմ կոչում, եթե ոչ
... ասե՞մ ։
Պիտի կոչուել հեռագրատուն,
մի ունի ... լեզ մեկ հեռագրավար
Աշխարհի բոլոր, բոլոր ծայրերից
Այնժամ, ամյալ տարիքի բնիկաբն
Կարծրել են ինձ գաղտնաբան իրենց

Առանց աւելորդ որելէ բառի,
Մինչեւ իսկ առանց կէտադրութեան
Գաղտնիքներն իրենց ինձ են
վստահում...

Ֆինանսական հարցեր/հիմնը
դե քե հապել սիրել արժեք, մարդ
մարդուն հետ տեղ, քան իրեն
քանակական իրական/իս քերուն իրեն
էլ բառուն ինքնուր բանականություն
իման մասին, մայրաքաղաքում ապագայ
ստիճանը, քանակաբար, իր ճիշդ նախ
անհայտ քանակական/իմեն թե: Բա
նախական իրեր Գարգը Սևակին իր
կրթությունը քան քերել քաղաք էլ քաղ
քաղաքում առև քանակական/իմեն իր
քաղաքում առև, զերբ/քերուն իրեն
նկատում քանակական/իմեն իրեն
էլ չհաջող զերբ/քան իրեն/քերուն էլ
զերբ/քան/իմեն որ մարդը իր քաղաքում
էլ օտարություն է, փառստուն, հոկո
քան քաղաքում/իմեն/ Այն է առև քաղաք
էլ զերբ/քան իման մարդուն/քան առև
իմեն/իմեն/Ո՞րքանից ծանոթ եմ ինքնու
իմեն/իմեն իմ քաղաքում առև/իմեն է, քաղ
առև/քան է քանակական/իմեն էլ իր հաշու
առև էլ նախապես է քաղաքում/քան
քանակական/իմեն/իմեն էլ, ուր իր խաղ
մարդը առև/քան զերբ/քան/իմեն ու
փառ - քաղաքում/իմեն/իմեն մասին, ուր
քան ինքնու էլ սիրել ու ինքնու/քան

առնելով, իր բարեկամ հանապազատիչ Հան-
ստ Գրիգորի, իր բարեկամ Կոնստանդինի, իր
շեշտ զինակից քանադոսական Վադիկի, իր
կապույտագույն քարտեզ բառեկ վրայ: Բա-
նաստեղծությունից առ իր կրտսեր Ֆարգես-
ից, իր բարեկամ մեջ Կառապանի և զարդերի
մատուցություն: Գարթուր Անակո այդ բո-
լոր իմ ձեռնարկներից իր բանաստեղծական
կարողությունից: Ան Կրեկ Նադեյկովան իր
բազմաթիվ մարդկային զայռելիք ստեղծու-
թյուններ, բարեկեցիկություն: Եւ այժմ միայն զո-
ղան, այժմ՝ Բելոնցիներ, ապագայի, Նա-
գիկի՝ Լոյկիկի հանդեմ, բեկում այդ կոխար-
դանակ բարեկամ, պարտադրողի և համարյա
շատ ցուրտ եղանակի և՛ Ուրեման, ահիկա այդ
շրջանի և ծագողների՝ որովք իր Նախնա-
նային: Ինչպե՞ս այս բարեկամ պարզանք
կարող է ինչպե՞ս անոր խնամարար պար-
զակ մարդկությանը: Բանաստեղծություն
հանապազատ մեր մարդկայինների պերկուր-
ներուն, որովք կրտսեր կրտսեր զարդերի
մարդկային կրտսերի, որովհետեւ մարդ
կախությունից հանդուժում է մե մարդու
մեծություն մեջ կրտսեր հարգելու: Լուսն
հարբեց հանապազատ և բանաստեղծություն, կր-
տսեր է: Մարդկային Մարդ դավաճար ի
բողոք: Բայց հանապազատ բարեկամ իր քա-
նադոսական համար սեղանի և Նախնա-
նային խնամարար:

- Բա՛րեւ, -
Մէկ հատիկ այս բառն եմ ասում՝
Կե՛նում անճնազիր ցոյց տալու
նման
Կենսագրութիւն պատմելու նման,
Կամ հարցաթերթիկ լրացնելու պէս

Իրեն համար բանաստեղծությունը անձնադիր է, կենտրոնացված իրեն: Իհն՝ ինչ նշանակ է այլ: Ինչպե՞ս ձևավորվում էր բանաստեղծությունը զեղեքիկ խաղ տը ՀՀ, ինչ նշանաբաններ բան էր ՀՀ, այլ հանրային պարզե: Եւ բանաստեղծը պէտք ունի ամփոփել պարտություն ինքան տը, որ իրեն ինչպիսիք տար իրականացնելու աջ զորքը, իրազործելու իր բանաստեղծական խոխալը մոր բանաստեղծը պատկերապույծած է մարդուն մտապիտույն մէջ:

Բարի երազս՝ ձեզ, սիրելիներ,
 Ու ձեր մղձաւանջն ինձ, ձեր
 սիրելուն . .

[illegible]

պաճ սխիւտը: Իսկ յաճախ ալ անոր փեր
 թողութեան մէջ կը լսուի զէջի լա-
 ունը:

Միլիային քնարերգութիւնը կ'ամբողջընէ անոր քանաստեղծական խոստովանաբեր: Անոր քնարերգութիւնը բարձրագոյն է: Ան սիրող մասին եւ զբաղանքին ձիւնի պէս մաքուր բառերով նոր սէրը հնամանայ հէքեմաթ է, թրթրեմի նիւ եւ Իդրիթային մասին հէքեմաթ, հին տուրք Շահբաղդը:

Իմ սիրտը
Սիրոյ հագար գիշեր է աստի՛

Իսկ ո՞ւր է հապա,
 Ո՞ւր է գիշերը հազարմեկերորդ,
 Մինչեւ վերջ պատմել իմնո՞ւ,

Ինչո՞ւ չես ուզում,
Իմ Շահբազդէ:

Պարտիզ Սեւակի բանաստեղծություններու վերջին գիրքը խորհրդանշական է լույսի փոխադասական բնագավառին շուրջը և՛ լույսի բանաստեղծական օգտաբանության Գրիգոր կը կրճատէ՝ զեղի լույսը։ Այս գիրքով կը պատկերասրահուի անհրաժեշտ երկրաչափական օճակները։ Իրականացած է բանաստեղծին անսովորաբար լինակ խոսքով։ Այս բանաստեղծական մտքի կառուցումն ասարարած է Համաշխարհային Լույք։

երբ Հազմախեղ է, որ այն հաճախակի
 արքե: Լայոսի ու ստորեկի խաղերով
 նախաճգրով կրկնած է առիթ թաղային
 մեր գործընդհանրե մոտիկ ու լուսաւոր
 երկրք: Բանաստեղծները չեն հաճախ
 անոր անհաղիկ խառնամաղով կարծի
 տալով յայտնաբերուած իրականութեան
 մասին: Իրականութեանը, խառն
 մաղիւնը դիմ: Անոր համար իր երեւոյթ
 բացառուած է դեմ յայտնաբերուած, որ
 բիւլ յայտնաբերուած բարոյական, որ
 տալիս էր իրականութեան կենսական
 սպորթը: Ինչ ճիշդէն յայտնաբերուած
 զոյգ ճիշտութեան յայտնաբերուած
 խառնամաղով: Իրականութեանը անհաղիկ
 մաղիւնը, իրականութեանը անհաղիկ
 հորում հաշուէ, իր տալիս մաղիւնը, իր
 կարծիքներէ, անհաղիկ մաղիւնը, իր
 իրականութեանը անհաղիկ մաղիւնը, որ
 իր տալիս, իրականութեանը իր գործընդհանրե
 մոտիկ ու լուսաւոր, իր տալիս մաղիւնը
 զայն է:

1971-ին Պարոյր Սեւակ զոհ դեռաց կա-
պրկածի: Մեղի մնաց միայն լոյրը,
կուրաց աղնին հոգիէ մը, և առանձն
նազիրը՝ արիննով դռնած հացաբլիթ
թիկը՝ գեղեցիկ զրատեղծութիւնը:
մեղի թողուց իր բանաստեղծական մ
ճարտարապետութիւն կատարեալ, ներկ
նախօրէն աւարտուն, ասեղծագործ
գեղեցիկ ձեւաւորութեամբ յուրաքանչեւ:

ԷԴՈՒԱՐԴԱՅ ՄԵՓԵԼԱՅՏ

ԶՕՐԵԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿԻ
ԽՈՐՀՐԴԱԿՑԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐ

«Ո՞ր հարցումները
պե՛տ է հարցնել»

ԽԱԶԻԿ ԹԷՕԼԷՕԼԵԱՆ

Խառակցութիւնը շարունակուեցաւ։ Հարկը նորէն կեանք ստեց, որոնք «բացառապէս» մը ունէին իրենց մտքերուն մէջ՝ մտածումս չկուտութիւն, արատութիւն ունէին, շատ կամ, բայց ինչպէս ստեղծել միակտմ հայ ֆառալորք մ'ը, որ վերաբերէ զործնականօրէն։ Բաւական չկարաւուն, որ մ'ընչորէն կրկնուեցան խոսքեր, և վերաբախտ ստեղծուեցաւ պրկու՝ մ'ը մտածում՝ զործնականութիւն կրկնուտութիւն մ'ը։ Արդեաւ՝ զոր ումաք բակկրկրէն փորձած էին մեքթել կամ փարսաւէ։

Ի վերջոյ խօսք առաւ Զրահան Թապիկ-
եան: Այն մատնանշէջ որ անոնք՝ որոնք
պործնականութեան մասին կը խօսին, ա-
հա ժամերէ ի վեր ուրիշներուն մասիկ ր-

[illegible]

(ա) Բարկուքեան եւ յանցանքի գգա .
 քում: Բարկութիւն՝ որ պատահած է ե-

[illegible]

Այս նուիրումը՝ անկարելիին, կը ստեղծէ թաքուն դադափարախօսութիւն մը, շարունակեց Պ. Թապիաեան. - որ կը ներ-

[illegible]

(Եսթ. Ա. Էջեմ)

մասը ամենախել ար Գրամատիկոս Զամ - րանը նույնպես լուստուր ըլլալ Պերիկ Զա - րաբ որքան եղած է՝ Գրգորին:

ՔԱՆԱՆ ԱՐ ՏՈՒՐԱՆ

ՄԱՐԵՍԻ ՄԷՐԷՆ՝ սենտրոններու պատու - փառքի պատկերը պարզեց քիմառնել բո - րոր քաղաքներուն մէջ, քաղի Լուիսի շը - րանէն, որ ծայրածայր տարածար պատմա - րեան է Բրազիլիականութիւնը: Փարիզի մէջ, առաւել տարածեալ՝ Պերկորինի բանտարաններու Ուսթ, կէտորէ Բար - րաբ Էրի՝ Աշխատանքի Համարանքանցու - րները (մէն Բիւ, կազմած են՝ Թուրքեր, Բիւրգեր, մարդկանցներ թափարի մէջ), մինչ կռած են, նախկինած կը տանա - րան ըսնիլ ապա եւ Էրը ու պարզիլ մա - րանայ անքնել: Ընդհանուր ձեւով մա - րանար սարգիստիւնը ըր չէր տրեր: Նախ - ան չափաւորները (միւլիէ) որ առաւ շէր եւ ուրեմն՝ սուղ, չէր յաղորդ տը - րանարարութիւնները փոխել, բախտ ը - րելու իր խառնամեղքը: Վարչապետ մէջ ստանք, լէր վարչապետ, Հակառակ եղած արդեւորին, 2500 ընկերներու դրան ու - ցած, յանուն Սոխառութիւն, մաս իր կազմը պարտաւորան տարածքներ եւ յա - րանայի Վիտլ, սպարդը կը կարգըր Ժաղաղակիւն:

ՄԻՔՈՐԱՆՏ ԵՐՍԵՐ՝ աշխու փառան ու - րի թէ լիբաղի դիւանապա մըն է, որ կրտած է դեպատմաւորներն եւ տարածած անդլաղի ստաթիկոն կերը:

ԲԱՆՏԱՆԻ արտադրութիւն յայտնած է իր Գրգոր քաղի Զամէն, կրէ քիմառնա - րը քաղի, պարտանաւ որ 3-րդ Ժամադ մը դառնու եւ իշխանութիւն՝ մէջ Հիւնի Հապրէ եւ մէջ ալ Կազմելի փարն: Զալանի չէ, որ խաղ մըն է թէ Հեռանալը կազմելի քանակութիւնն:

ԲՈՒՐՈՒՄԻՆՆ Սարգիստիւն նախա - րը, որ բուն պաշտը կը տանը Թիւրք - րաշիւի դէմ, Հապարակիւր մեծ դէմ - քերու սպաններն ալ՝ սպանուեցաւ առ - քի որ: Սերգարդներէն մէկը տեղն ու տեղը սպանուեցաւ տարիաններուն կող - ակ, միւսն ալ մերքաղաւառ է:

ՅՐԱՆՍԱՆԻ աշխարհները շատ զր - քան են արն ծանոցութիւն, որ քանի որ շարաթի կը կրկնուի մաս միտակերն՝ մէկ գաւաթ՝ արեւ է, 3՝ արեւ է, եւա - րանաթող: Ասիկա հաւա - րանի արշաւ մը կը նկատեն, որ կը փառէ նաեւ երկ - րին փարին: Ի՞նչ դեղեր: Համար այս Եւ - րեղեղանելիք մեծաւորին, փնտած են ծայր - քնէ Եւրոպէական քաղաքներ մը եւ ար - քէն ուրիշ նշանաւորներ որ գտած են: ՄԷՐԷՆ գաւաթի համարն իր քանալը, երկը՝ որա - րութիւնն փութալը:

ՄԱՐԶԱՆՆ

ՓՈԽԻՐՈՒ

ՎԱՍ - ՏԸ - ՄԱՐԵՆԻ ԲԱՍՎԱ

ՎԻՍԷ - ՍՈՒՐԻ ՄԱՐԵՆ -

ԻՆ - ԺԻ - Ա - ԱՏՈՐՈՒՐ

2 3

ԱՌՈՅԵՆԱՎԱՆ ԽԱՂԻՐ

ՇԱՐՊԵՆԻ -

ԻՆ - ԷՍ - ԺԻ - Օ - Ա - ՎԱՍՆԱՍ 0 0

ԲԻՆՄԱՐԻ - 2 Մ - Բ - Մ - ՏԵՆԱՆ 2 1

2 Մ - Բ - Մ - ԱՐՄԻՆԻ - ՎԱՐՏԱՆ 1 0

Վաճառեան, Հերթեան - Արտիկան, Շե - րանեան, Սահակեան, Էրմէնեան, ձեղ - քանեան ընտանիքները խոր ջրաւով Է - րմանալանին իրենց ծորարքը, մեծ - մո - րաբար՝

ՏԻՒՆԻ, ԶԱՐԻՆԻ ԵՆ ՆԵՄԵՆՆԻՐ
ժաւր, որ պատմաւորաւ Աղլիլ 17-ին, Սէն - Ռաֆայէլ, 89 տարեկանին:
Յաղաղակարութիւնը կատարուեցաւ, Աղլիլ 13-ին, Գամմի Ս - Գրգոր Լուսա - րաշիւ կեղեկեցին եւ ժաղերն ամփոխու - ցաւ: Մարտիկը գերեթանաւորներ, ընտ - անեան զարարանք:

Ի ՆՊԱՍ
ՄԱՐԷՆՆԻ ՀԱՅ ՄԱՎԿՈՅԹԻ ՏԱՆ

Բիւզանդ Թիւրքիսի մահաւան տարին՝ Աղլիլ Տիկին Հերթեան Թիւրքեան եւ զա - ւանները 250 Ժ, Սէն - Լուի Ս - Գրգոր Լեկեղեւոյ Տիկինաց Միտակեր 200 Ժ: Տիրան նիլաղաքանի իշխանակի՝ Տի - քան Արշալանեան 100 Ժ, Տիկին Թամարս Արշալանեան 50 Ժ:

Nouveautés chez
HAY DISC

- Médailles
- Porte-clefs
- Verres décorés
- Plaquettes gravées
- Lettres à set
- Machines à-écrire
- Timbres

et toujours grand choix de disques et de cassettes

Comme d'habitude . . .
tout est arménien!

Adresse : 31, rue Lamartine
75009 Paris
M^o Cadet ou N. D. de Lorette
Tél. : 878. 22. 79
Du Lundi au Samedi 14h - 18h 30

Լ Ի Ո Ն
ՀԱՅ ՕՐԻՈՐԴԱՑ ՏՈՒՆ

Լեւոն Անարաւ Եղաթեան Հայ Բոյ - րեղը, որպիսութիւնն ունիք ծանո - ցանելու թէ իրենց ՀԱՅ ՕՐԻՈՐԴԱՑ ՏՈՒՆ - Ի արձանագրութիւնները, 1984 - 1985 տարեկանին համար, արդեն քա - ղաւառ են: Ի զգոյ, անոր կը իշխե - րան քաղաղայններուն, որ ՀԱՆ - րին ՎՏՈՐԻՐՆ ունի երբեւ նորապի - րանաւորներն իրն որ խաղաղ յարկ մը պարտաւորէ՝ այն Հայ օրիորդներուն, որոնք կը փախալին յանախել Լեւոն - րաղայններն ու համարաբանները:

Մանրամանութեանց համար՝ դի - մել Հեռուկա Հաղեղին:

SCUR ASDGHIG NADJARIAN
Foyer pour jeunes filles arméniennes
H A I R E M I Q U E D O U R E
142, Cours Gambetta — 69007 Lyon
Tél. (7) 872. 76. 60

ՎԱՐՇՈՒ ՍԵՆԵՆԿ
ԿԸ ՓՆՏՈՒՈՒԻ

Հայ երեստաւորը երկու աւանդներու համար Ժաղան սենեակի կը փնտրուի մատչելի արտիաններով: Հեռախոյնէ՝ - 240 - 59 - 70 (այլապատեքի ժամկետն) կամ իրիկունք՝ 785 - 77 - 76 :

ՅՈՒՇԱՏԵՐ
ԿԱՊՈՑՏ ԽԱՅԻՆ Գանեւ - Բալանի մա - րանի ընդհանուր ժաղերը՝ երկուշա - րի, Մայիս 17-ին, Ժամը 20-30-ին Տիկին Փարիսեանի ընտելարանը:

ԿԱՊՈՑՏ ԽԱՅԻՆ Գարիի ծանախից ընդհ. Ժաղերը Եւրաթ, Մայիս 5, Ժամը 15-ին: Հայ Մշակույթի Տունը (17 յիւ - փէո)

POUR TOUTS VOUS IMPRIMÉS
PUBLICITAIRES - CATALOGUES
BROCHURES - CARTES POSTALES
LIASSES - CARNETS . . .

les Editions **ARIS**
Imprimerie **SIRA**

5, Bd Victor HUGO
83150 BANDOL
3 (94) 29.52.98
74.00.09

Adressez vos demandes de documentation
à Michel ARIS TAVITIAN

ԵՄՐԱՎԱԽԻ
Յրանաւայ Կաղաղա Մաշի Երեւանի
Վարչութիւն խորին շնորհակալութեամբ
տապաւ Է 20-000 Ժ-ի զուսմար Պատրա - ւան Հաստատութիւնն ի իշխանայ իրենց
Հիւանդներուն Սիլվան եւ Մուշեղ Պետ - րանաւի:

Տիկին Թաղուհի Պետրիանի մահաւան տխուր տակիւր, Ս - Յովհ. Մարտիկ Մար - քեղեղեղն տապաւ Է Հեռուկա նուիրա - րաղութիւնները փոխած ծաղիկաւոր եւ փառ կեղեկեցող պարտաւորութեան - Գ - Մարտիկեան 600 Ժ, Տէր. Աւետ Սիկին - Կանէ 500 Ժ, Տէր եւ Տիկին Սուրեն Կոր - Զուրեանէ 500 Ժ:

Նաեւ տխուր տակիւր, Տիկին Պետրիանի իշխանակեր Լուի Ս - Մարտիկ Անտա - րանի կեղեկեցող ծաղիկաւորութեան քա - ղաւառ է: - Տէր եւ Տիկին Լեւոն Արթիւ - րեան եւ Սիւնե Կարապետեան 1000 Ժ:

Փարիսեան ըրանի կեղեկեցողը 20-000 Ժ-ի քանակ տապաւ են Թաղուհի Պետրիանի իշխանակեր:

ՅՐԱՆՍԱՆԻ
ԳՐԱՆԵՐՈՒՐ ԸՆԿԵՐԱԿԵՆՈՒԹԻՒՆ
Մայիս 6, Կիրակի Ժամը 16-ին,
ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹԻՒՆ
Երեւ
ՊՕՂՈՒՆՈՒՐՈՒՐ ՓԱՆԴԱՆԻ
Աղաղակ Պատախարակութիւն
(1914 - 1923)
Կը նախապաշէ
Կը դառախաւ
պատմական դատութիւններու տաթ.
ԱՐԹԻՒՐ ՊԵՐԻԿԵՆԸ
Մատերը ապաւ է:
118, Rue de Courcelles — 75017 Paris

ՀԱՄԲՈՐՈՒԹԻՒՆ
ԴԷՊԻ ԱՒՍՏՐԻԱ
Կաղաղիկուած Ժը. Կաղաղա Մաշի
Լեւոնի ծանախից կողմէ
Մայիս - 15-ին - Մայիս 23 -
Արձանագրութիւններու եւ տեղեկու - րիւններու համար, Հեռուկային
888 - 92 - 51
կամ երեկոյան Ժամը 20-30-էն լոյսը
854 - 22 - 93

LE YAN'S CLUB
présente
SEMAINE CULTURELLE
DU 24 AVRIL

l'art au féminin
Exposition de Peinture
et de Sculpture

Daria GAMSARAGAN
Elvire JAN
Aida KEBADIAN
Arlette KHERLAKIAN
Sonja TOPALIAN
Sonja VARTANIAN
YEVKINE

Vernissage le Jeudi 3 Mai
à partir de 18 heures

Exposition Vendredi 4 et Samedi 5
de 15 heures à 23 heures

Dîner à partir de 20 heures
tous les soirs sur réservation
5, Avenue Reille 75014 Paris
Tél. : 589. 20. 48

Toute défection sera indépendante
de notre volonté

Imprimé sur les Presses du Journal «Hera»
83, rue d'Anatole - 75010 Paris
Commission Paritaire: No 55933

4.000 m² de mobiliers
présentés en ambiance

Meubles
Ghazarian
Z.I. Vitrolles tél. (42) 89.27.47
à 20km de Marseille:

“Բացարկի ցեղէ «Գառար» ի զամանորդներուն”

SARL **ARA** TRAITEUR
RAFFI ET ARA POHANYAN

ALIMENTATION
PRATIQUES DE PRODUITS ORIENTAUX
ET EXOTIQUES

106, RUE MOUFFETARD
75005 PARIS
Métro : Consilier-Daubenton

Tél. 337 90 69
ouvert tous les jours et dimanche matin
fermé le lundi

ԹՈՒՐԿԻՅԷ բանտերը կրցած են ա
լել, 1980-ական թվեր առաջին տեղում ըլլա
լիս զարգալի Ռոստոմիս խորհրդարան
ներ և, վերադարձին, մասնով ստույի
տուած են Գաբրիլ: Եղած են Մամ
Տխարյալեփ: Յայտարարած են իր զ
յաբիւն իբ կբ բերեն բայց չեն դա
Մախն Տխարյալեփ է որ 2 բանտա
հանրեն խոտորմանաւ են թէ չարար
կբ կերարկուի:

[illegible][illegible]

Հանկարծ է այն ատեն թէ խոսքի
այս էական, Երազեցութիւնը չբնայ Վա-
րդանի քնազանցական լեզուով, որով
սխալի ձայնը քանադասական, ո՛չ այն է
զարգաբարձարտութեան աւանդական վա-
րդող, որ տկար կամբերը սխալի ճիշդը
դէր, որ մտքը միտքերը սխալի ուղղը
որ իմաստութեան ճամբայ մը սխալի բա-
նուր ուղեկիւրդը զանդուստնեան առ-
ջն: Հակակիցը նաեւ թէ Սարգիս

իր ամբողջ կեանքի ընթացքին, յամառ
վեբապաճութեամբ, զգուշացեր է կա-
կածելի «ժողովրդականացում»ներէն:

[illegible]

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

[illegible]

մէ...» (Էջ 473)։ Կենթագրեմ որ չափազանց խիստ հոտորեմը գոյություն ունի՝ նախքան յայտնաբերվելը, երբ չու ճիշտագույն թվերով կը նշեցաւ յայնի «Բրիտանիա» բանաստեղծին լույս տեսնած էջերը արթիւնը» (Էջ 8)։ Ենթադրութիւն կըստ յիշու լրջաւ անշուշտ, ու վերաբերի միայն, որ արձակ էջերու, զորոք ստացած է Սարաֆեան իր կեանքի վերջին շրջանին, «Վեպուկի Անտարքթիկ իրրի շարժումները»։

[illegible]

ԵՐԿՈՒ ՏԵՍԱԿԻ ՎԻՃԱՐԿՈՒՄՆԵՐ

[illegible]

Էւ հեղինակին նուիրա
լու հաճոյքէն զատ,
թիւնը կը տրամադրէ
մեկնաբանական աշխ
մեկնաբանութեան մ
ւած ենք արադ. կերպո
ւելու:

[illegible]

Վիճարկողական վե-
նպատակով, խմբագրի-
րեմն ընթերցող Ս
ներս, առնելով մէկ
թեան եւ ուսումնասիրի
Ստարաֆեանի հինգ թե-
նեթարկելով զանոնք
ժողովեան մը, որ
նութեան մը տարողո-

Հայ բնիկները վա-
րձապան քառամտ
էլ անոր, որովհետեւ
էջերէն ներս շրմոք
դուր իմ պարտա-
պար յերկարացած
թեւս վերադարձա-
նովս անցնողս վեր-
ցողը պարտ ուրեմ
բար վերելումս աւ
բը հաշկերովս եւ
գաղցիքը, կրնայ
նպաստել: Գործ-
ասան քը բնիկնե-
րէ ինքնապաճ աւ,
այ կը հպատակ իր
կան շրմապաններ
զորմ քը ծառայե-
հունիս մէջ բերել,
Բնիկներէն առաջա-
գործը ծառայել, ծա-
ռայեցողս վերաբը
բերելով անոր պատ-
կաւրի զարմոյր քը
առաջադիւլ երբեւ
նին: Եւնայ աստե-

(ဇယား ၃ ဇီ ၅)

AUSTIN ROVER

Իւ. Ժի. Ա. Ալփոքարիլի - Մօ	0 - 6
Ա. Ս. Ա. Իսի - Գոմարեւել-օ-Ռոդ	2 - 0
Քաներ - Հ. Մ. Ը. Մ. Արծիւ	1 - 0
Միքայիլ	
- Ժի. Իս. Ա. Սէն Բ'Անթուան	2 - 2

ՇՈՐՀԱՎԱԿԻ

ՄԱՐՏԻՍԻՆ. - Այդ Տիկն Գարեկ Ար-
մաթանան, գաւաթներն ու բլուները, Տէր
և Տիկն Յովնան Գարեկան և զաւակ -
ները, Գ. Կրտսէ Գարեկան և ընտան-
կան բոլոր պարտները ձորակայու-
թիւնը կը յայտնեն բոլոր անոնց արեւը ծա-
ղիկով, անձոր բլէ քրտուր ցաւակու-
թիւն յայտնեն իրենց սիրեցեալ մար,
սեն ծառ, նանիկ, կիտուլ և ապագա-
նին՝

ՆԱԶԵԼԻ ՊՈԶՈՅՆԵԼԻ
(ծնունդ՝ Անիմոն)

մահուան տարիք:

Ի ՅԻՇԱՍԱԿ

Իրենց անտառային երթը և Բորեղիս՝
ՊԵՐՃ ՄԱՆԱՆԵԼԻ

ժառուան քառասունքին տարին, Տէր և
Տիկն Բարեկ իրենք և զաւակները
կը նուիրեն «Յառաջին միջոցա» - 500 ֆ.
Կապույտ խաչի կայանին, 500 ֆ. Աստու-
սիան Սոխիլիկուէ Արմենիկի, և 500 ֆ.
«Յառաջին»:

×

ՏԵՍԻՆ. - Տէր և Տիկն Յ. Հարեկան
իրենց երթը՝ Արշաւիկ Հարեկանի ժառ-
ուան 20-րդ տարեկանին կ'ընշաւի՝ կը
նուիրեն 500 ֆ. «արքայական» սրբան սի-
րիկ՝ «Յառաջին»:

×

ՄԻՆ. - Տիկն Տէրան Մարիդան
Մարգրիտ Տէր - Յակոբանի ժառուան
տարին, փոխառ ծաղիկային կը նուիրէ
100 ֆ. «Յառաջին»:

ԿԱՊՈՏ ԽԱՋ

Ֆրանսայի Կապույտ խաչի ՊԵՐՃ-
ին կայանի արձանագրութիւնները
սկսած 20-րդ տարեկանին կ'ընշաւի՝ Կա-
պույտ խաչին 13 տարեկան երեսին -
ներս:

Ֆրանսայի Կապույտ խաչի ՏԵՐ՝
Կարոթիկներ առաջին անգամ ըլլալով
կը կապուկերով 14 և 15 տարեկան պա-
տանիներու համար Յուլիոն և Օգոստոս
տանիներու համարները - վկայաւորած
տնիքները անտառային խաչեր և
հանդուրժեալն առաջ:

Տիկնի խաչ և արձանագրութեան
դիմել - Փարիսի և շրջաններու համար՝
CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE
17, rue Bleue 75009 PARIS

Tél. : 824 - 46 - 57

Ինչպէս նաեւ՝ 783 - 30 - 35
և ժառանգիրներու վարչութիւններուն:
Լիան և շրջանները -
Դիմել. - Պ. Բարեկան -
Հեռ. - 16 (7) 888 - 92 - 51
Մարտի և շրջանները -
Դիմել. - Պ. Ֆրանկիան -
Հեռ. - 16 (91) 91 - 48 - 85

ՄԵԾԱՐԱՆՔԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏ

Նուիրում Գրադէ - Հրապարակողի՝
ԱՐԱՊ ՊԵՐՃՍԵՆԵԼԻ

Նախձեռնութեամբ՝
Հ. Բ. Ը. Միտիկան պատուով նախագահ՝
Պ. Ե. Ֆրէճիկան և Փարիսի ժառանգ-
ութիւն, Կիտուլ, Մայիս 13, ժամը 17-ին:

Այիք Մամուկեան Մշակ. Կեդրոնի մէջ
118, rue de Courcelles - 75017 Paris

CENTRE DE VACANCES
CROIX ROUGE
ARMÉNIENNE

Situé sur les plages normandes,
le Centre ouvrira ses portes le 3 juillet

- JUILLET - Pour les enfants seuls (de 6
à 13 ans) ou accompagnés de leurs parents
- AOUT - Pour nos compatriotes de
tous âges

Inscription :
Secrétariat de la Croix-Rouge
Mme Navassarian tél. 985 36 53

ՅԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Կապույտ խաչի Լիանի վարչութիւնը կը
խորհի ցաւակայինները կը յայտնէ
Պ. Շառաշը իրաւաստեալներ և ընտան-
կան բոլոր պարտաներուն, ընկերու-
թիւնի կաշառութեան ժառուան տար-
իքով: Այս տարին Գ. Խաչատուրեան
500 ֆ. տուցած է:

Ընկերու-Ֆ. Մարգրիտ Տէր - Յակոբ -
եան ժառուան տարին, Կապույտ խաչի
Լիանի վարչութիւնը կը խորհի ցաւակայ-
ինները կը յայտնէ հանդուրժեալ գա-
ւաթներուն և ընտանեկան բոլոր պար-
տաներուն:

×

Նախին պարտութիւնը կը խորհի ցա-
ւակայինները կը յայտնէ Փարիս և
Յիւլիոն Բարեկանի իրենց նորածին Ան-
սիլիոնի գաւաթակիւն ժառուան տարին,
ինչպէս նաեւ Բարեկան և Չափաբան
ընտանեկաններուն:

ՆԱԿՈՒՆԵՆԱԼ

Մարտի և շրջաններ Տոն քաղաքի
Տարտարակի հանգրիւմներ, Կիտուլ,
Յունիս 17-ին, ժամը 13-ին:

×

Իրադատել Լարտարակի ամպերով
հանգրձը Յունիս 17-ին:

- Ճ Ա Շ -

Ի ՊԵՐՃԻ ՏԱՐԵԾՆԵՐՈՒ

ՄԱՐՏԻՍԻՆ. - Մէն - ԲՆԱՐԻԱՆԻ Ս.
Բարեկան Կիտուլի իրենց արձանագրութիւնը
և Մէն - ԲՆԱՐԻԱՆԻ Հայ Երեսօրու -
այս Մարտիան Միտիկան, Կիտուլ,
Մայիս 13-ին, կը կապուկերեն ծառ, մը,
ի պատին իրենց Քաղիկ և Շրջակայի
բոլոր արեւը անձորներուն:
Ժառանգիրները՝ Սիկոր ժամերու -
թան ժամը 8-30, պատուարը՝ 10-ին:
Կը պատուարէ և կը բաղէ՝ -
ԿԱՐՇ Ե. ԿՐԻ. ԻԿԱՆՏԻՍԵՆԸ,
Յառաջ պատուարի կը կատարէ
հոգեհանգիստ Մարիս բոլոր Հին և նոր
նահանգի հոգեւոր համար:
Ժամը 13-ին ծառ Մարգրիտի Ակում-
բը:

3, rue de l'Accacia, Palange, St-Antoine
13015 Marseille
ՄԱՐՏԻՍԻՆ. - Անոն արեւը անձանկան կը
թեւեկի միջոց անձին՝ կընան Կիտուլ հոգ-
եակերով Եանձնագրութիւն արձանագրութիւն:
Հեռ. - 65 - 56 - 75, 65 - 43 - 02, և
60 - 07 - 61:

ՅՈՒՇԱՆԵՐ

ԿԱՊ. ԽԱՋԻ Իսկի ժառանգիրներ ընդհ.
անգրաւանակ ժողովը, այս շաբաթ, Մա-
յիս 12, ժամը 15-ին Իսկի Հայ Մշակութի
Տունը:

×

ԿԱՊՈՏ ԽԱՋԻ Փարիսի շրջանի միջնա-
նահարգանի ժողովը՝ Ուրաթի, Մայիս
18, ժամը 20-30-ին Մշակութի Տան մէջ:
17 իսկ Պիտ, ժեթրո Քառէ

Imprimé sur les Presses du Journal «Horatch»
83, rue d'Hautville - 75010 Paris
Commission Paritaire: N 5595

ՄԱՐՏԻՍԻՆ

ՄԱՐՏԻՍԻՆ

Ի Օ Ծ Ո Ւ Մ Ի

ՆՈՐԱՆԱՌՈՅՑ ՀԱՅ ԱՊՐԵԼԻԱՆԻՆ ԵՆԵԿԵՏԻՈՅ

Կը կատարուի մեծամ-
ր ԳԻՏԻ ՆԿԻՍՏՈՒՄՈՍ ՆԱԿԳԱՇԵՆԱՆԻ

Կիտուլի, Մայիս 20, առաւօտեան ժամը 9-30-ին
Գիտար Բարեկարգութեամբ՝ նորոգ հանդուրժեալ
Տիկ Սպարտի Քաղաքի
ի իշխանակի կ'անուանուի Գիտար Քաղաքի
Կատարել երեւոյթները կը կատարէ
Մարտիկ Մանակ-Մարտիկ երեւոյթները,
զեկանագրութեամբ Խաչիկ Նուրիկեան:

Հասցէ. 7, իսկ Պիտար Փաղախ, ՄԵՐԻ Երեմ:

Սիրով կը հաւերուի հաւատաւոր ժողովուրդը այս քաղաքի
հոգեհանգիստ արարուի:

ՀԱՄԵՐԳ

ՄԱՐՏԻՍԻՆ

ՍԱՀԱԳ-ՄԵՍՐՈՊ

ԵՐԳԱՆՈՒՄԻ

Գիտարութեամբ՝ խաչի ԵՆԼՄԱՋԵԱՆԻ

Նախաձեռնութեամբ՝ Կիտուլիան Մանուկ Միտիկան և
Պապ Պարիկեանի Մանուկ Միտիկան

×

LA CHORALE
SAHAK-MESROB
de MARSEILLE

sous la direction de KHATCHIK YILMAZIAN

SALLE GAVEAU
45, rue la Boétie - Paris 8ème

DIMANCHE 10 JUIN
A 20h30

Points de vente

Prix des places : 50 - 90 - 120 - 150 F

Salle GAVEAU : Tél : 563 58 34
Librairie PALOUDAN : 9, rue de Trévise 75009 Paris Tél : 523 24 97
Cabinet TERZIAN : 21, rue Lamartine 75009 Paris Tél : 282 01 41
STOCK 91 : 91, rue de Rivoli 75001 Paris Tél : 260 15 10
ATLANTIC-ELECTRONIQUE: 241, rue P.V. Couturier 94140 Alfortville
ARARAT : 118 bis, rue Etienne Dolet 92140 Clamart Tél : 642 16 07
Monsieur B. CHAMKIAN : 10, rue Bressard 92140 Clamart Tél : 642 75 52
VAROUD : 49, Grande rue Charles de Gaulle 92500 Asnières Tél : 793 64 02
Bonneterie St. LOUIS : 6, rue Royale 78000 Versailles Tél : 021 15 15

ARMENIE
1984

DÉPARTS

RETOURS

31 MAI
30 JUIN
14 JUILLET
04 AOUT
18 AOUT
01 SEPT.
15 SEPT.
06 OCT.
26 DEC.

10 JUIN
13 JUILLET
27 JUILLET
17 AOUT
31 AOUT
14 SEPT.
28 SEPT.
19 OCT.
08 JAN.

Nos voyages comprennent des séjours simples, et des circuits.
POSSIBILITE DE VOYAGES INDIVIDUELS... CONSULTEZ NOUS!

RENSEIGNEMENTS & INSCRIPTIONS :

Levon BAGDASSARIAN
SABERATOIRS
31, rue d'Argenteuil
75001 PARIS
Tél. (1) 2615 -51 -13

Varoujan SARKISSIAN
SEVAN VOYAGES
48, Cours de la Liberté
69003 LYON
Tél. (7) 880 -13 -66

Jacques CHELEKIAN
WASTEELS
87, La Canebrière
13001 MARSEILLE
Tél. (91) 95 -90 -12

Licence d'Etat A 1037 - Membre SNAV et APS

ՍՈՒՐԵԼԻ, ԲԱՅՑ
ԱՆԻՏԵՍԱԼ ԵՐԿԻՐ

«AIDA» A BERCY

SENTENCE

SESSION SUR LE GÉNOCIDE DES ARMÉNIENS

PARIS 13 - 16 AVRIL 1984

P R E A M B U L E

Le crime de génocide constitue l'atteinte la plus fondamentale au droit des peuples. Rien n'est plus grave, sur le plan criminel, qu'une politique étatique délibérée visant à l'extermination systématique d'un peuple du fait de son identité ethnique particulière. La position centrale occupée par le génocide dans les travaux du Tribunal Permanent des Peuples appartient à un corps de principes juridiques trouvant son expression dans la Déclaration Universelle des Droits des Peuples (Alger, le 4 juillet 1976).

L'article premier de la Déclaration d'Alger affirme : « Tout peuple a droit à l'existence ». L'article 2 précise : « Tout peuple a droit au respect de son identité nationale et culturelle ». L'article 3 indique : « Tout peuple a le droit de conserver la possession paisible de son territoire et d'y retourner en cas d'expulsion ».

Et enfin, l'article 4 affronte directement la réalité du génocide : « Nul ne peut être, en raison de son identité nationale ou culturelle, l'objet de massacre, torture, persécution, déportation, expulsion ou soumis à des conditions de vie de nature à compromettre l'identité ou l'intégrité du peuple auquel il appartient ».

On est en droit de se demander pourquoi le Tribunal doit, tant d'années après les faits, consacrer son énergie à vérifier les allégations du peuple arménien. Le grief fondamental de massacre et d'extermination remonte à 1915. Toutefois, le Tribunal est convaincu qu'il est de son devoir d'examiner le bien-fondé de griefs historiques, dans un cas où ceux-ci n'ont jamais été soumis à un jugement ni reconnus, dans une forme appropriée, par le gouvernement qui en est accusé.

En l'espèce, les motifs de procéder à l'examen et de se prononcer sur cette requête présentée au nom du peuple arménien sont particulièrement convaincants. Tous les gouvernements qui se sont succédés en Turquie depuis 1915, ont rejeté l'accusation relative aux faits qualifiés de génocide. Dans les institutions internationales et lors des réunions scientifiques, le gouvernement turc n'a cessé de déployer des efforts concertés pour empêcher toute reconnaissance du génocide arménien ou toute enquête sur les faits de ce génocide. En outre, l'actuel gouvernement turc a non seulement refusé de prendre connaissance de ces très graves accusations relatives à sa responsabilité pour l'extermination du peuple arménien, mais des éléments supplémentaires impliquent que le même gouvernement poursuit son projet exterminatoire.

Sont particulièrement pertinentes à cet égard les accusations de destruction délibérée, de profanation et de maintien en état d'abandon des monuments culturels et des édifices religieux arméniens.

Le Tribunal est d'avis que l'accusation du crime de génocide demeure une réalité actuelle qui mérite examen et que si les faits sont établis, ceux-ci doivent être reconnus publiquement et dans une forme appropriée par les gouvernements de l'Etat responsable.

Les victimes d'un crime de génocide ont droit à une réparation juridique même si celle-ci doit nécessairement être adaptée aux circonstances présentes.

II

Sur ce point aussi, l'attitude des Arméniens survivants et de leurs descendants prend toute sa valeur. Tout peuple est en droit de réclamer avec insistance une reconnaissance formelle par les autorités compétentes des crimes et des injustices commis à son détriment. Plus grande est l'injustice, plus longtemps les faits ont été dissimulés, plus intense l'aspiration à une telle reconnaissance. Le Tribunal est au regret de faire observer que la frustration provoquée par ce refus de reconnaissance semble avoir contribué au recours à des actes de terrorisme entre les diplomates turcs et contre d'autres personnes. Le Tribunal espère rendre plus aisé le développement d'un processus conduisant à la solution du conflit suscité par la réalité arménienne.

Le génocide est le pire des crimes d'Etat que l'on puisse concevoir. Souvent l'Etat responsable est protégé contre toute mise en cause par d'autres Etats et par l'ensemble des organisations internationales, en ce inclues les Nations Unies, exclusivement composées d'Etats.

L'un des aspects frappants de l'expérience arménienne consiste en la responsabilité d'autres Etats qui, pour des raisons de géopolitique, soutiennent le gouvernement turc dans ses efforts tendant à prévenir, même à une date aussi tardive, toute enquête adéquate et toute satisfaction juridique.

Le Tribunal Permanent des Peuples a été institué notamment pour vaincre la carence morale et politique des Etats comme instruments de réalisation de la justice. Le Tribunal a examiné les griefs des Arméniens précisément à cause du long silence des organisations internationales et, particulièrement de la complicité des Etats occidentaux dominants (à l'exception récente de la France) qui entretiennent des liens économiques, politiques et militaires avec l'Etat turc.

L'activité du Tribunal est également motivée par la profonde inquiétude qu'il ressent face au développement du génocide dans le monde. Les membres de ce Tribunal estiment qu'une information loyale et objective sur les accusations de génocide contribue à ce que les auteurs de tels faits en reconnaissent la réalité.

Mettre en lumière et exposer la réalité du génocide rend plus difficile la tâche de ceux qui ont intérêt à la dissimuler pour se maintenir dans leurs positions.

En démontrant la justesse des griefs des victimes, le Tribunal leur restitue la dignité de leurs souffrances et il apporte son soutien à la poursuite de leur lutte.

En effet, reconnaître le génocide est en soi un moyen essentiel de lutter contre ce fléau. Pareille reconnaissance est elle-même une affirmation du droit d'un peuple à ce que son existence soit garantie conformément au droit international.

(A suivre)

Il y eut quatre heures de débats, à l'issue desquelles le jury a rendu son verdict. Les membres du jury ont déclaré que les faits étaient établis et que les accusations étaient fondées. Ils ont condamné le gouvernement turc à reconnaître le génocide arménien et à verser une compensation financière aux victimes et à leurs familles. Ils ont également condamné le gouvernement turc à s'excuser publiquement et à prendre des mesures pour empêcher la répétition de tels crimes.

Le verdict a été accueilli avec une grande joie par les Arméniens du monde entier. Il représente une étape importante dans la reconnaissance du génocide arménien et dans la lutte pour la justice. Cependant, il reste encore beaucoup à faire pour que les responsables soient punis et pour que les victimes soient pleinement réparées. Le Tribunal continuera de travailler pour atteindre ces objectifs.

Le Tribunal a également tenu compte des arguments présentés par le gouvernement turc et par certains Etats tiers. Il a constaté que ces arguments étaient insuffisants pour contester les faits établis. Il a souligné que le droit international impose aux Etats de respecter les droits fondamentaux de tous les peuples et de ne pas commettre de crimes contre l'humanité.

Les tompettes d'Aida n'auront jamais sonné à Paris d'une force plus retentissante qu'en ce printemps 1984 où les accueillent le Palais des Sports de Bercy.

La gageure était risquée, presque impossible à tenir. Elle l'a été, avec réussite, grâce au talent, au courage, à la foi de deux maîtres d'œuvre et des interprètes, grâce au sens le plus abnégé de l'organisation théâtrale dont le metteur en scène, l'architecte Vittorio ROSSI a fait une démonstration éclatante et d'une humilité gigantesques, il fallait une maîtrise absolue de tous les éléments multiples qui concourent à la vie d'un spectacle d'opéra. Sa conception pyramidale du dispositif scénique permet les déplacements massifs des choristes et des figurants dans une harmonie de mouvements qui s'accordent au rythme même de la musique, sans que l'œil, constamment sollicité, ne soit au détriment de l'oreille.

Michel PLAASSON, chef d'orchestre de l'ouvrage, a dominé d'une baguette puissante, vigilante et sûre la masse orchestrale et les chœurs. On peut, certes, faire des réserves sur quelques décalages entre la fosse des musiciens et le plateau, sur la réverbération du son et sur la multiplicité des instruments à cordes, mais l'immensité d'un vaisseau conçu pour une destination très éloignée du spectacle d'opéra entraîne sans doute possible ces inconvénients. C'est l'opportunité de ce genre de manifestation qui se pose là : pour sa part, je ne la crois pas de mise, puisque, aussi bien, le parti tenu a été gagné.

La soirée inaugurale du 26 avril nous offrait un plateau d'interprètes de premier plan. Le rôle-titre était tenu par la soprano arménienne Seta del GRANDE, grande voix pure, vibrante, veloutée et se jouent les nuances d'une sensibilité contenue, sans cesse présente, d'une spécialité parfaite et dont la maîtrise technique permettait des sons « pianissimo » admirables qui défiaient la résonance de l'immense espace à franchir.

Le rôle de la princesse Amneris était chanté avec vaillance et puissance par la mezzo-soprano italienne Fiorenza CIGLI, SOTTO dont le grain de voix chargée d'un métal sensible capable de franchir les plus hauts barreaux.

Le ténor Carlo COSSUTTA, malgré quelques difficultés dans le registre aigé, a défendu brillamment le rôle de Radamès, tandis que le baryton arménien Garbis BOYADJIAN dont le belle voix a été remarquable, chantait avec autorité le rôle d'Amonasro.

Quand le dernier accord s'est éteint le destin inexorable d'Aida et de Radamès, une salle électrisée a acclamé dans la jubilation un spectacle unique, rare, dispensateur d'allégresse.

Lydia ITCHKALATZIAN-KARIN

Le jury a également tenu compte des arguments présentés par le gouvernement turc et par certains Etats tiers. Il a constaté que ces arguments étaient insuffisants pour contester les faits établis. Il a souligné que le droit international impose aux Etats de respecter les droits fondamentaux de tous les peuples et de ne pas commettre de crimes contre l'humanité.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԵՐԵՎԱՆԻ

ՅԵՆ ԵՐԵՎԱՆԻ

Spencer *William* an *honorablen* *S.*

ԱՊՐՈՑ ԽԱՉ

- Յրանա՛յալ Կապույտ Խաչ Յոյն-
բնիկ Կապույտ արձանագրութիւնը
սկսած են Յուլիս և Օգոստոս ամիս-
ընէ համար 6-էն 13 տարեկան երեւո-
յնքուր :

- Յրանա՛յալ Կապույտ Խաչ Յոյն-
Կապույտի տառիկն անցած ընթացի-
կը Կապույտի 14 և 15 տարեկան
տառիկներու համար Յուլիս և Օգոստոս
ամիսներու համարները : Կապույտ
անվան ծնունդի տարեգրութիւնը և
հազարէկան տակ :

- Տեղեկութեան և արձանագրութեան
ղեկուր - Փարիզի և շրջաններու անկող-
նը :

CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE

17, rue Bleue 75009 PARIS

Tél. : 824 - 45 - 57

Բնակչ. համար : 783 - 30 - 35

և Ժամանակակից վարչութիւններու :

Խոն և շրջաններ :

Գիտելու - Գ. Բուրիս :

Հեռ. - 16 - (7) 888 - 92 - 51

(Մարտի և շրջանները :

Գիտելու - Գ. Ֆրանկիս :

Հեռ. - 16 (91) 91 - 48 - 85

FETE SCOLAIRE
ANNUELLE
DE BAGNEUX-CACHAN

le dimanche 20 mai à 14h 30

organisée par

l'Association éducative arménienne

de Cachan

Salle de la Maison des Jeunes

et des Loisirs

21, avenue Louis Georgeon à Cachan

au programme :

Récitations, chants par les enfants de l'école

sous la direction de Mme. H. BALEKDJIAN

Et l'aimable participation de

Marten YORGANTZ

et ses danseurs

Moyens de transport

R.E.R.: Ligne de Sceaux, station: Arcueil Cachan

BUS: Porte d'Italie 184 : Arrêt Cachan Métro

Porte d'Orléans 187 : Arrêt Cachan Métro

ERRATUM

Dans le deuxième paragraphe de l'article de Lydia Ichkhatzian («Aïda» à Bercy, Haratch 12/13 mai page 2) à partir de la 7ème ligne il fallait lire:—

...Vittorio ROSSI a fait une démonstration élatante.

Pour animer un plateau d'une étendue et d'une hauteur gigantesques etc.

La ligne soulignée avait malencontreusement sauté, faussant quelque peu le sens complet de la phrase.

ՅՈՒՆԵՍԿՈ

ԱՊՐՈՑ ԽԱՉ Գիտելու շրջանի միջնակարգի

18, ամիսը 20-30-էն Մարտի 20-էն

17-ի Պէտ, ժամը 17-ի

Տէր և Տիկին Գրիգոր Պարոտեան
և զաւակները, Տէր և Տիկին Կարգէտ
Պարոտեան և զաւակները, Տէր և
Տիկին Ալեք Պարոտեան և զաւակները
և բնակիչներու շուրջ շուրջան-
ընէ ցատկը կը ծանուցանեն իրենց մօր և
մեն մօր

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ
ՊԵՏՐՈՍԻԱՆ
(Մեծ) Գրիգորի

մահը, որ պատահեցաւ Մայիս 11-ին, 83
տարեկանին :

Յուրաքանչեւութիւնը կը կատարուի
այս Զորքարքի, Մայիս 16, ամիսը
14-ին Ալեքսանդր Ս. Պարոտեան - Պարոտեան
Եկեղեցին, ուրիշ ամիսները կը փոխադրու-
րուի տեղի տնի տնի տնի տնի տնի տնի տնի
Միտայ Կարգէտները և իրենց զաւակները
նկարագրուի իրենց աշխատանքը :

Imprimé sur les Presses du Journal «Haratch»
83, rue d'Hauteville — 75010 Paris
Commission Paritaire : No 59535

ԱՆԻՆԻ ԵՐԵՎԱՆ

ԱՆԻՆԻ ԵՐԵՎԱՆ

ԻՕԾՈՒՄ

ԿՐԻՄԻԱՆՈՅ ՀԱՅ ԱՌԱՐԵԼԻԱՆ ԵՆԵՆԵՏԻՈՅ

Կր իտալացի ծնողներ
Գիտելու շրջանի միջնակարգի

Կիրակի, Մայիս 20, առաւօտեան ամիս 9-30ին

Գիտելու շրջանի միջնակարգի

Տիկ. Սիմոնի Թովմասեան

Ի յիշատակ կը ամուսնան Գրիգոր Թովմասեան

Պատարագի երգչախումբները կը կատարուի

Մարտի 20-ին Մարտի 20-ին Մարտի 20-ին

Գիտելու շրջանի միջնակարգի

Հաջգ. 7, ու Պէտքը Գիտելու, Սէր Երեւան :

Սիրով կը հրահանուի հասարակական Գիտելու շրջանի
հաշիւները արտադրութեան :

L'ASSOCIATION CULTURELLE DES ARMÉNIENS DE TURQUIE
présente

LE PERE

ՀԱՅՐԻԿԸ

une comédie de H. MALIAN

V. O. sous titrée

et un court métrage

UNE GOUTTE DE MIEL

dessin animé d'après H. Toumanian

Aux Republic Cinemas

18, rue du Fbg. du Temple Paris XIème — M° République

SAMEDI 19 MAI À 21 HEURES

Billets sur place

ՀԱՄԵՐԳ

ՄԱՐՏԻԿԸ

ՍՍ.ՀԱԿ-ՄԵՍՐՈՊ

ԵՐԳ.ԶԱՆԻՆԻ

Գիտելու շրջանի միջնակարգի

Նախաձեռնութեանը՝ Կրիմիական Սոցիալական և
Պաշտպանական Միտայ Միտայ

LA CHORALE
SAHAK-MESROB
de MARSEILLE

sous la direction de KHATCHIK YILMAZIAN

SALLE GAVEAU
45, rue la Boétie — Paris 8ème

DIMANCHE 10 JUIN
A 20H30

Points de vente

Prix des places : 50 - 90 - 120 - 150 F

Salle GAVEAU : Tél : 563 58 34

Librairie PALOUYAN : 9, rue de Trévise 75009 Paris Tél : 523 24 97

Cabinet TERZIAN : 21, rue Lamartine 75009 Paris Tél : 282 01 41

STOCK 91 : 91, rue de Rivoli 75001 Paris Tél : 260 15 10

ATLANTIC-ELECTRONIQUE : 241, rue P.V. Couturier 94140 Alfortville Tél:893 42 69

SEVAN : 4, rue Lazare-Carnot 92140 Clamart Tél : 842 16 07

Monsieur B. CHAMIKIAN : 10, rue Brissard 92140 Clamart Tél : 842 75 52

VAROUJ : 49, Grande rue Charles de Gaulle 92500 Asnières Tél : 793 64 02

Bonneterie St. LOUIS : 6, rue Royale 78000 Versailles Tél : 021 15 15

MAISON DE LA CULTURE
ARMÉNIENNE DE MARSEILLE

12-14, rue St. Bazile — 13001 Marseille

Samedi 19 mai, de 21 heures à l'aube

REPAS
DANSANT

aux chandelles

Ambiance tzigane avec

l'ensemble musical attractif

« LES VINITZKI »

Tenue correcte de rigueur

Les places étant limitées, réservez

vos tables en téléphonant au

30 - 15 - 09 / 52 - 19 - 08 et 90 - 77 - 31

Prix 200 F

ՀԱՅ ՄԱՐՏԻԿԸ

Կապ. Խաչ Գիտելու շրջանի միջնակարգի

17-ի Պէտ, ժամը 17-ի

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

Կր իտալացի ծնողներ

ARC DE TRIOMPHE AUTOS

30, RUE DE TILSITT - ETOILE

75017 PARIS - tél. 380 55 11

AUSTIN ROVER

32300F* 29900F*

ACCLAM HL

51000F* 45900F*

ROVER 2000 S

89000F* 82900F*

ՀՊԵՏԱՆԳԻՍ

Կապ. Խաչի Բախի ժամանակը հոգի - հանգանակ պաշտոն կատարել կուտայ իր պարզեղանակ քննիչների իշխան - կին Կիրակի, Մայիս 20, Իսկի Ս. Մա - բիսի Առաջնահանգին երկրորդին :

«ՅԱՄԼՆ»Ի ԲԱՐԳԱՆԱԶՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ԿԵ ՆՈՒՐԻՆԵՆ

ՄԱՍԻՒՅԼ - ՏԵՐ և ԵՒՐԻՆ Սարգսն Պոլսեցիներու Մ. Միսթիան պատար - դին և ճաշին առթիվ 200 Ֆ. :

ՄԱՍԻՒՅԼ - ՏԵՐԻՆ Նուարդ եղևապար - անս առ ի գնահատուիկն Նուարդու - Միսթիանի հայաճառաւ երկրորդին և Գա - դիսի երկրորդին Նուարդուին զճիշին 100 Ֆ. :

ՌԻՒԻՅԼ - ՄԱՍԻՒՅԼ - Պ. Պարս - Բիսի Բիսիան 200 Ֆ. :

Imprimé sur les Presses du Journal «Hatch»
83, rue d'Hauteville - 75010 Paris
Commission Paritaire : No 55935

CONCOURS D'ARCHITECTURE

L'EPHORIE de l'Eglise Arménienne d'Issy-les-Moulineaux, assistée par la Commission d'Architectes du Groupement Interprofessionnel Arménien, maître d'ouvrage délégué, lance un appel de candidature de concepteurs sur esquisse en vue de la réalisation d'un groupe scolaire (4 classes maternelles, 4 classes primaires et leurs annexes) à ISSY-les MOULINEAUX 92130.

Ce concours, en deux phases, est ouvert aux architectes et étudiants en architecture de la communauté arménienne de France. Les esquisses devront parvenir, au plus tard pour le 11 Juin 1984, à l'adresse suivante : G. I. A. B. P. 120 75763 PARIS CEDEX 16

La deuxième phase, rémunérée, se déroulera, ultérieurement, entre trois concepteurs retenus. Les postulants devront faire acte de candidature auprès de la Commission d'Architectes du G. I. A. (voir adresse ci-dessus) en lui adressant une lettre qui devra lui parvenir au plus tard pour le 19 Mai 1984, accompagnée d'un curriculum vitae sommaire et d'un chèque à son ordre de 100 F, en cautionnement. Ce chèque sera rendu le projet du concours.

Le dossier de concours leur sera expédié après examen de leur candidature. Renseignements complémentaires : Manuel DEIRMENDJIAN 99, bd. Jean-Jaures - 92100 BOULOGNE tél. (1) 603 - 88 - 24

ARMÉNIE EN FÊTE

FESTIVAL NATIONAL DE LA JEUNESSE ARMÉNIENNE 26-27 MAI, au DOMAINE du CHATEAU de RAJAT (St. Pierre de Chandieu - 69-)

Ce Festival, sans précédent, est organisé à l'initiative de la F.R.A. NOR SEROUND et avec la participation de nombreuses associations arméniennes.

Pendant les deux jours des stands seront en permanence à la disposition du public pour une information sur les différentes structures communautaires existantes en France dans tous les domaines : rencontre, sport, presse, radio, école, culture, musique, religion, cause arménienne...

La discussion sera aussi de la Fête grâce à des tables rondes autour de nombreuses personnalités arméniennes et françaises : journalistes, historiens, écrivains.

Nous ne citerons que Anahide Ter Minassian, Pascal Tchakmakian, Messieurs Hamelin Arnaud et Brun Jean-Michel... parmi tant d'autres.

Voici le programme détaillé des deux jours :

SAMEDI 26 MAI

Ouverture officielle du Festival à 15 heures. Spectacles : NAIRI : troupe de renommée nationale de danses folkloriques arméniennes.

YERSO : Interprète de chants populaires DUO ZEPUR : Interprètes de chants patriotiques

GRAND BAL SOUS CHATEAU : de 21 heures à l'aube Une soirée exceptionnelle en compagnie du chanteur VAROUJAN VARTANIAN venu spécialement des Etats-Unis, de l'orchestre ANI de la M. C. A. D. et de l'orchestre HAGHTANAG de Paris

DIMANCHE 27 MAI

MESSE en PLEIN AIR : célébrée par Monseigneur Norvan ZAKARIAN avec la chorale GOMIDAS de l'Eglise Arménienne de Lyon à 10h

GRAND PIQUE-NIQUE : buffet de spécialités arméniennes buvette

SPECTACLES à partir de 14h 30

TROUPE DE THEATRE DE LA M. C. A. D. : «Jamstroutoun» de Mouchegh ICHKHAN - pièce en 1 acte - mise en scène : Vahé Zékian

ENSEMBLE INSTRUMENTAL TRADITIONNEL ARMENIEN DE PARIS

VICKEN : grand interprète de chants populaires arméniens

ARDZIV : troupe de danses folkloriques arméniennes de Lyon

NAIRI : troupe de danses folkloriques arméniennes de Paris

PRISE DE PAROLE

REMYSE DE COUPES AUX GAGNANTS DU TRIATHLON DU FESTIVAL

TIRAGE DE LA SUPER TOMBOLA : 1er lot : 2 billets aller-retour pour Tunis

RENSEIGNEMENTS PRATIQUES

Hébergement et transport : pour s'inscrire contacter

pour la région parisienne : Anais (1) 824 63 89 l'après-midi

pour la région lyonnaise : Varténie (7) 49 42 97 le matin

pour la région marseillaise : Garo (91) 67 48 69 le soir

ՀԱՅ ՄԱՐՇԵՐՈՒՄ

Կապ. Խաչի Բախի ժամանակը իր պատար - ճաշ Մայիսի 20, Իսկի Ս. Մա - բիսի Առաջնահանգին երկրորդին 180 Ֆ. : Տեղերը պայմանով, հեռ. - 781 09 72 (աշխատանքի ժամ) և 208 76 49 (երեւոյթի երկրորդին)

MAISON DE LA CULTURE ARMÉNIENNE DE MARSEILLE 12-14, rue St. Bazile - 13001 Marseille

Samedi 19 mai, de 21 heures à l'aube

REPAS D'ANSANI

aux chandelles Ambiance trizane avec l'ensemble musical attraitif «LES VINITZKI»

Tenue correcte de rigueur Les places étant limitées, réserver vos tables en téléphonant au 50 - 15 - 09 / 52 - 19 - 08 et 09 - 71 - 41 Prix 200 F

le BOWLING DE PARIS Jardin d'Acclimatation Route de Madrid Bois de Boulogne - Paris 16e Métro : SABLONS

Dans le cadre du 8e Festival de la JAF Sous la Présidence d'Honneur de CARZOU

Grand Dîner Dansant

DIMANCHE 20 MAI DE 19 H 00 A 1 H 00

Participation aux frais : 180 F Comprendant : — Entrée — Dîner — Attractions avec la participation de la chanteuse Aida EMIRIAN Acc. Elia PEHLIVANIAN Retenez votre table en téléphonant : — 606 27 51 (H.B.) 208 76 49 (mar. soir)

TRANSTOURS

VOUS PRESENTE SES VOYAGES ORGANISÉS

12 - 14 Jours à EREVAN

ALLER - RETOUR PAR AVION - SERVICE 1re CLASSE

de PARIS — Du 7 au 21 Juillet — 16 jours, dont 5 à LENINGRAD - et 10 à EREVAN Prix: 6840 F — Du 9 au 24 Août — 16 jours, dont 14 à EREVAN Prix: 6750 F — Du 7 au 22 Septembre — 16 jours, dont 14 à EREVAN Prix: 6750 F — Du 5 au 20 Octobre — 16 jours, dont 14 à EREVAN Prix: 5900 F

de MARSEILLE — Du 11 au 24 Août — 14 jours, dont 12 à EREVAN Prix: 6400 F — Du 8 au 21 Septembre — 14 jours, dont 12 à EREVAN Prix: 6400 F — Du 6 au 19 Octobre — 14 jours, dont 12 à EREVAN Prix: 5700 F

Et deux voyages «CROISIERES d'une semaine et séjour d'une semaine à EREVAN

1) Paris — Moscou — Erevan par avion — séjours d'une semaine à Erevan et retour à bord de LITVA, du 14 au 28 Juillet—Depuis 7710 F + Taxes de port 250 F 2) Aller : Marseille—Odessa (à bord de LITVA), séjour d'une semaine à EREVAN, retour par avion, Moscou par avion. Depuis 8010 F + Taxes de port 250 F.

TRANSTOURS — 25, rue d'Argenteuil - 75001 Paris — Tél. : 261 58 28

ՅՈՒՆԵՍԿՈ

ԿԱՊՈՑՏ ԽԱՉԻ ԲԱԽԻ ժամանակը իր պատար - ճաշ Մայիսի 20, Իսկի Ս. Մա - բիսի Առաջնահանգին երկրորդին 180 Ֆ. : Տեղերը պայմանով, հեռ. - 781 09 72 (աշխատանքի ժամ) և 208 76 49 (երեւոյթի երկրորդին)

PARIS - ATHENES - PARIS

VOL CHARTER ALLER / RETOUR A PARTIR DE

1600 Frs

Hôtel-Club SIAGAS BEACH

à 58 km. d'Athènes A PARTIR DE

2570 Frs

FORFAIT 8 JOURS—PARIS/PARIS—SEJOUR PENSION COMPLETE, VIN INCLUS

et toutes prestations en GRECE, locations de voiture, croisières, circuits etc...

A PARIS

A ATHENES

Voyages Vacances au Soleil

5, place André Malraux, 75001 PARIS tél. 296 - 37 - 70

Anita BERBERIAN - TACHDJIAN

Arpi BODURYAN

Armik Travel

15, rue Voulis, ATHENES tél. 323 - 03 - 16 / 323 - 03 - 49

Mayda BERBERIAN - GARAZIAN

Երեւոյթի մեր թիւով կը հրատարակենք Գաղութի մեր բնակավայրերէն շատուածք, որ լոյս տեսաւ, վերջէն նկարիչին ցուցանակագրին (Մանիկ - Լ. Տալի, Ապրիլ 14 / Մայիս 6) այնպէս չափաւոր թափանցիկէն արդէս նախարարն ուր քանակաւորեց որ միայն լաւագոյն չորսը կը կարգուի, այլեւս, այլեւ, այլեւ կայացնէ Գաղութի արտեսար այն ինչպէս կրնայ ընել ուրիշ մեծ արտեսարակ մը:

PARIS 13 - 16 AVRIL 1984

4 - Les thèses turques

- Le nombre des Arméniens vivant dans l'Empire ottoman est estimé, en 1914, à 2 100 000 par le patriarchat arménien, à 1 800 000 par A. Toynbee, et à quelques 1 300 000 par les Turcs. Malgré les divergences sur le nombre des victimes, les proportions admises sont les mêmes chez les Arméniens et la quasi-totalité des experts occidentaux. Soit les 2/3 environ de

X

Dans le rapport définitif, soumis à l'appréciation de la Commission en 1979, le paragraphe 30 précité avait été omis.

Le Président fit alors part de l'intensité des réactions provoquées par cette omission, en soulignant que ses effets pre-

Sur le troisième point, le Tribunal ne peut que procéder à un constat: loin d'apaiser les esprits, le refus d'adopter le paragraphe 30 précité a encouragé des réactions passionnées.

1 - Sur les droits du peuple arménien

Le Tribunal rappelle que le sort d'un peuple ne peut jamais être considéré comme une affaire purement intérieure, exclusivement soumise aux caprices même bien intentionnés d'Etats souverains.

— Մենք մնաւ բարով կ'ըսենք, աս
բարեւ, կ'ըսեն, կը խորհէին եւ ինձի
Ալէն տանին ալ սիրտու պատ մը կը
մտրէ նախաձեռն կողմ անբացառելի
կուսիկան մը ազդեցութիւն ինձի արեւ
թուրք, որ վերջին ժամանակներէն
բախտաբար էին: Եւ որքան ալ լաւ
մասնակ անցուցած ըլլայի կեցող
ընթացքին, եւ որքան ալ տեխն վերջ
վայր մը կը խորհայ. չամար բաժանէ
զանգուիկէն, կը չառաւարդ որ քանք
— Եւ ինչեւէ: Ես

La conclusion est d'autant plus certaine en l'occurrence qu'avant même que le droit des peuples à disposer d'eux-mêmes ne fût explicitement affirmé par la Charte des Nations Unies, les droits du peuple arménien avaient été reconnus par les Etats intéressés, sous le contrôle des représentants de la communauté internationale.

Այրի Տիկին, Համախոհ Բաղադրանք
և զուտեր Օր. Յամիկ Բաղադրանք, ՏԻ
և Տիկին Այնի Բիթրաթ, Պ. Հովհան
սան, Պ. Գևորգ Ֆերանյան, Օր. Ֆեր
մեն Ֆերանյան (Հայաստան), Օր. Տի
կին Դուրյան Սահակյան (Հայաստան),
Այրի Տիկին Վերաբերա Ալեքսան (Հա
յաստան), Գամարեան, Ֆերանյան քե
տակները և բարեկամները սրտի ա
նուն հովիտով կը ծանուցանեն իրենց եղ
բայր, ծերերը, մեծ ծերերը, աղ
պակներն և բարեկամներն

ՀԱՄԱՐՔ ՖԵՐԱՆՅԱՆ
(զուտակ) Մամուկ և Նուարդ
Ֆերանյաններ
ժամը, որ պատահեցաւ Մայիս 15-ին, 78
տարեկանին:
Քաղաքը կը կատարուի Ուրբաթ, Մա
յիս 18, ժամը 10-30-ին. Մանրիկները գե
րեմանտառները, (նախ Կալիկէ) ամբողջ
և լիկ. Համար քանակական զարդարանք:
Հասցեներ:
Chambre Funéraire Municipale
33, ave. Jean Moulin — Montreuil
Մանաղը չստացողներին կը խնդրուի
ներկայ իրեն այց կատարել:

ՀՈԳԵՆԱՐԿԱՍ
Օր. Գեղամյան Աղապէան, Տիկին
Լուիս Լուսու - Աղապէան, Պ. Հրանդ
Աղապէան կը ծանուցանեն թէ հոգի -
Հանգստանալու պատճառ կը կատարուի իրենց
եղբայր:
ՀԱՅԻ ԱՂԱՊԵՆՆԻ
ժամանակ 5-րդ տարեկանին,
Հարսին
ՎԵՐԻՍՏԱՆ ԱՂԱՊԵՆՆԻ
(ծննդ) Թորանյան
ժամանակ 5-րդ տարեկանին,
Ծնողաց
ՆԱՀԱՊԵՆ ԵՒ
ԱՐՔԱՆՈՍ (ծննդ) Բարիկեան
ԱՂԱՊԵՆՆԻ
Ինչպէս նաեւ Աղապէան, Բարեկան,
Թորանյան և Տառապան քանակներ
ներս լիցանակին, կիրակի, Մայիս 20,
Փարիզ Ս. Յովհ. Միգրիս կեկեկին:
Ի կառուիներն ուղարկաներուն իշխ -
առը յարգանքներուն:

Imprimé sur les Presses du Journal «Maratch»
83, rue d'Hauteville — 75010 Paris
Commission Paritaire: No 59535

ՀՈԳԵՆԱՐԿԱՍ
Կայր. Խաչի Իսիկ ժամանակը հոգի -
Հանգստանալու պատճառ կը կատարուի կուտայ
իր ողբերգական ընկերու հինքուն յիշատա
կին կիրակի, Մայիս 20, Իսիկ Ս. Մա
րիամ Առաւմտեանին կեկեկին:

**FETE SCOLAIRE
ANNUELLE
DE BAGNEUX-CACHAN**
le dimanche 20 mai à 14h 30
organisée par
l'Association éducative arménienne
de Cachan
Salle de la Maison des Jeunes
et des Loisirs
21, Avenue Louis Georgeon à Cachan
au programme :
Recitations, chants par les enfants de l'école
sous la direction de Mme. H. BALEKDJIAN
et l'aimable participation de
Marten YORGANTZ
et ses danseurs
Moyens de transport
R.E.R.:Ligne de Sceaux,station:Arcueil Cachan
BUS:Porte d'Italie 184 : Arrêt Cachan Mairie
Porte d'Orléans 187 : Arrêt Cachan Mairie

**CENTRE DE VACANCES
CROIX ROUGE
ARMENIENNE**
Situé sur les plages normandes,
le Centre ouvrira ses portes le 3 juillet
- JUILLET - Pour les enfants seuls (de 6
à 13 ans) ou accompagnés de leurs parents
- AOUT - Pour nos compatriotes de
tous âges
Inscription :
Secrétariat de la Croix-Rouge
Mme Navassartian tél. 985 36 53

ՅՈՒԿՏԵՐ
ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՂԻ Գուրգուր Ստաշի (Մար
տիկ) ժամանակին ընդհանուր Ժողովը
Շաբաթ, Մայիս 19, ժամը 15-ին, կե
կեկին արհեստ Կարենը օրակարգ: Կար
ենյան քանակներն: Ընկերուհիներն
կը խնդրուի անդամայնան ներկայ ըլլալ:

ՀԱՅ ԱՂԱՊԵՆՆԱՄ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆՈՒԹԻՒՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԻՍ
Յամիս 3, կիրակի ժամը 11-էն մինչև 22
Մանրանիկ Հանգստանալու Տան գործատանին մէջ
- Արեւիքան և Կարապետի Ֆաշիկ արագ արտադրուի իրենց,
- Վիկտորիան իրեն՝ ՄԾ արագ մարդ,
- Յամաղան Խաւարդ Կանան խոսքը առ ժամանակ,
- Ընտանեկան խանդի և իրի միջոցառում,
- Կերպարանաւոր խոսք յայտարար
Մուտք ազատ է
Մանրանիկի երրորդ աստիճանը -
Prendre le train à la Gare du Nord, descendre à Enghien-les-Bains
puis prendre l'autobus no 6 et descendre à l'arrêt Grosly.

ՀԱՅ ՄԱՐԿԵՐՈՒ ՕՐ
Կայր. Խաչի Բաղրիկ ժամանակը ի պա
տիս Հայ Մարիկու կը կազմակերպէ թե
յանքան ժր, կիրակի, Մայիս 20-ին,
ժամը 15-էն 20, Մշակ. Տունը:
17 ռու. Պիլո, մէքթր Բաւոն:
Կար. Կաւոն՝ Պ. ՏԻԿՐԱՆ, ՊԱՆԵՆ:
Գեղարուեստական թանկ - Երկրի Բար
բոյ, Զեփիւն Երկրի, արտադրուի
թիւները, Նուարդ:
Կը հրահրուի ժամանորարար Հայ
ժայրերը:
ՅԱԽԱՊԵՆՆԻՆ
Կայր. Խաչի Գանձ - Բաւոնի ժաման.
Տիրը զատակցութիւն կը շարունակ ՏԻ և
Տիկին Բերեանի, ընկերուհիներ Զարա
նան և Մարգարիտայան և Պ.Պ.
Զարաբանի և Գարապետանի իրենց
զատակին, Բաւոնի և իրի զատակին
նորամբէ Մանիկի զատակին ժամ -
ան ասիլի:
17 ռու. Պիլո, մէքթր Բաւոն:
ՅՈՒԿՏԵՐ
ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՂԻ Գուրգուր ընկերու ընկեր
նախնային Ժողովը Ուրբաթ, Մայի
18, ժամը 20-30-ին Մշակութիւն Տան մէջ
17 ռու. Պիլո, մէքթր Բաւոն:

ՅՈՒԿՏԵՐ
ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՂԻ Գուրգուր ընկերու ընկեր
նախնային Ժողովը Ուրբաթ, Մայի
18, ժամը 20-30-ին Մշակութիւն Տան մէջ
17 ռու. Պիլո, մէքթր Բաւոն:

4.000 m² de mobiliers
présentés en ambiance

**Meubles
Ghazarian**
Z.I. Vitrolles tél. (42) 89.27.47
à 20km de Marseille:

“Բացառիկ, գեղեցիկ «Յուտաջ» զամանորեկներն”

VIENT DE PARAITRE
— SIMON AVDOYAN N° D-3179
Chants traditionnels de la région du Vaspouragan - document
RAPPEL . . . RAPPEL . . . RAPPEL . . . RAPPEL . . . RAPPEL . . .
— LIZ SARIAN N° D-3170 Liz Sarian à Bobino
— LIZ SARIAN N° D-3171 Chansons arméniennes
— NAREK DOURIAN N° D-3178 Enchanté N. Dourian
— HAMLET MINASSIAN N° D-40005 Musique populaire arménienne
— ARMINEH MARDIROSIAN N° D-40006 Chansons folkloriques arméniennes
— RUSSE - TZIGANE —
— ZINA ET GUEROUCI N° D-3173 Folk Tzigane russe
— MICHA BAJANOFF N° D-3180 Balalafkas
— DJAN TATIAN N° DEC 2002 Chansons russes

PRODUCTION et DISTRIBUTION EXCLUSIVE
DISQUES DOM
EN VENTE CHEZ TOUS LES DISQUAIRES

Յրանաւայ Մշակ. Միութիւնը և Ժամը կը կազմակերպեն
ԿՈՄԻՏԵԱՍ ԳԱՌԵԱԿԻ
ՀԱՄԱՐԿԱՍ
(Եղբայր ԹԱԽԻՍՏԵՆ, Ա. Շուքի, Սուրեն ՀԱՆՆԱԶԱՐԵԱՆ,
Բ. Զուրաբ, Յակոբ ԳԱՊԵՆՆԻ, Այնի և Ֆերմեն ՍՄԻՐՆԱՆ, Խաւարդի
PARIS : Jeudi 24 mai, à 20h 30 - Eglise St. Germain l'Auxerrois
2, Place du Louvre - Paris 1er - Métro : Louvre
Mercredi 30 mai, à 20h 30 - Eglise St. Germain l'Auxerrois
2, Place du Louvre - Paris 1er - Métro : Louvre
LYON : Vendredi 25 mai, à 20h 30 à l'Eglise Arménienne
VALENCE : Samedi 26 mai, à 20h 30 au Théâtre Municipal
ROMANS : Lundi 28 mai

ՄԵԾ ՀԱՇ
«ԱՆԽԱՐԻ» ԳԱՐԱՆԻՆԻԿԱՐԱՄԵՆԻԿԱՆ ԱՌԻԹԻ
29 Մայիս երէկապրի, ժամը 20-ին
Au Restaurant «LE BAALBEK»
33, rue Saint Augustin - Paris 2ème - Métro Opéra
Ներկայացուի ՄԾ շարունակ ՄԾ ՄԱՐԿԵՐՈՒ ԵՒ ՄԱՐԿԵՐՈՒ ԵՒ ՄԱՐԿԵՐՈՒ
և ՄԱՐԿԵՐՈՒ ԵՒ ՄԱՐԿԵՐՈՒ
Մարիկու ժամանակը իրեն՝ 180 ժր. - Տերը արտադրուի, հեռ. -
781 09 72 (աշխատանք ժամ) և 208 76 49 (կեկեկ իրենց)

Միտքով կը հրահրուի Համապատասխան Ժողովուրդը այս բացառիկ
Հանգստանալու արարողութեան:

SENTENCE

SESSION SUR LE GÉNOCIDE DES ARMÉNIENS

PARIS 13 - 16 AVRIL 1948

ԴՈՒՆ ՈՐՎ ԵՍ ՈՐ

VI

2 - Sur l'accusation de génocide

a) Les règles générales sur le génocide

Aux termes de la convention sur la prévention et la répression du crime de génocide, adoptée par l'Assemblée générale des Nations Unies le 9 décembre 1948, le génocide est « un crime de droit de gens, qu'il soit commis en temps de paix ou en temps de guerre » (article 1).

« Le génocide s'entend de l'un quelconque des actes ci-après, commis dans l'intention de détruire, en tout ou en partie, un groupe national, ethnique, racial ou religieux, comme tel :

- a) Meurtre de membres du groupe ;
- b) Atteinte grave à l'intégrité physique ou mentale de membres du groupe ;
- c) Soumission intentionnelle du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction physique, totale ou partielle ;

d) Mesures visant à entraver les naissances au sein du groupe ;

e) Transfert forcé d'enfants du groupe à un autre groupe » (article 2).

Selon l'Article III, « seront punis, les actes suivants :

- a) Le génocide ;
- b) L'entente en vue de commettre le génocide ;

c) L'incitation directe ou publique à commettre le génocide ;

d) La tentative de génocide ;

e) La complicité dans le génocide ».

Doivent enfin être punies les personnes coupables de l'un des actes précités, « qu'elles soient des gouvernants, des fonctionnaires ou des particuliers » (article IV).

Le Tribunal considère que ces dispositions doivent être acceptées comme définissant les conditions dans lesquelles le génocide est réprimé en droit des gens, même s'il est vrai que certaines définitions plus larges en ont été données.

Cette convention est formellement entrée en vigueur le 12 janvier 1951 et elle a été ratifiée par la Turquie le 31 juillet 1950. Il ne s'ensuit pas toutefois que les actes de génocide ne peuvent être juridiquement incriminés s'ils ont été commis soit avant l'entrée en vigueur de la convention, soit au sein d'un Etat qui ne l'aurait pas ratifiée. S'il est vrai que la convention crée à charge de ses signataires des obligations de prévention ou de répression d'un crime qui n'existeraient pas en dehors d'elle, il demeure en effet qu'elle doit être jugée déclaratoire de droit en tant qu'elle condamne le génocide lui-même.

Ce caractère déclaratoire ressort des termes mêmes de la convention. Dans le préambule de celle-ci, en effet, les parties contractantes « reconnaissent qu'à toutes les périodes de l'histoire, le génocide a infligé de grandes pertes à l'humanité et elles « confirment » en son article 1 qu'il constitue un crime de droit des gens, cette confirmation supposant nécessairement que le crime existait avant le 9 décembre 1948. Il est en outre généralement admis par la doctrine internationale, qui reflète une conscience collective des Etats dont la réalité est indéniable, l'importance peu que le terme même : « génocide » n'ait été inventé qu'à une date récente ; l'important est seulement que les faits qu'il vise soient de longue date condamnés.

Ce caractère déclaratoire admis, il n'appartient pas au Tribunal de déterminer avec précision la date à laquelle est née la règle prohibant le génocide, que codifie la convention. Il lui suffit que cette règle fut indiscutablement en vigueur à l'époque où ont été commis les massacres

dénoncés devant lui. Il ressort en effet clairement des interventions suscitées par la question arménienne, pour discutables qu'elles soient et aient été à plus d'un titre, que les « lois de l'humanité » repoussaient la politique d'extermination systématique suivie par le gouvernement ottoman. Le Tribunal souligne à cet égard que ces lois, tout indispensable qu'en soit aujourd'hui la formalisation, ne traînaient pas seulement des impératifs d'ordre éthique ou moral : elles expriment aussi des obligations de droit positif que les Etats ne sauraient méconnaître, sous prétexte de ce qu'elles n'auraient pas été formellement exprimées dans des traités, ainsi que la clause de Martens le confirme par exemple dans le domaine du droit de la guerre. Au demeurant, la condamnation des crimes commis lors de la première Guerre mondiale atteste la conviction des Etats qu'ils ne pouvaient être légalement tolérés même s'ils n'étaient pas explicitement interdits par une règle écrite. Le Tribunal rappelle à cet égard que les crimes contre l'humanité comme les crimes de guerre étaient visés dans cette condamnation ; il souligne en outre que, dans l'article 230 du traité de Sévres, la responsabilité de la Turquie fut expressément mise en cause à propos des massacres perpétrés en territoire turc. Ce traité n'a certes pas été ratifié et l'obligation de répression qu'il organisait n'a en conséquence pas vu le jour : cette circonstance ne l'empêche aucunement toutefois de manifester clairement la conscience qu'avaient alors les Etats de l'illégalité du crime aujourd'hui appelé génocide.

Pour ces raisons, le Tribunal considère que le génocide était en droit prohibé dès la date des premiers massacres dont furent victimes les populations arméniennes, la convention de 1948 s'étant limitée à exprimer formellement, en termes d'ailleurs restrictifs, une règle de droit qui est applicable aux faits dénoncés devant le Tribunal.

b) L'accusation du génocide du peuple arménien

Les constatations suivantes s'imposent, à l'examen des preuves qui ont été présentées devant le Tribunal, dont le contenu a été substantiellement rapporté ci-dessus.

Les Arméniens constituent sans doute possible un groupe national visé par la règle prohibant le génocide. La conclusion est d'autant plus évidente qu'ils forment un peuple protégé par le droit à l'autodétermination, ce qui implique nécessairement qu'ils soient aussi un groupe dont la destruction est prohibée par la règle relative au génocide.

La réalité des actes matériels constituant le génocide ne fait pas de doute. Les faits de meurtre de membres d'un groupe, d'atteintes graves à leur intégrité physique ou mentale et de soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner la destruction, ressortent clairement et d'abondance des preuves fournies au Tribunal. Dans son examen, celui-ci a pris avant tout en considération les massacres perpétrés de 1915 à 1917, qui constituent la manifestation la plus extrême d'une politique qu'annonçait déjà clairement les événements de 1894-1896.

L'intention particulière de détruire le groupe comme tel, qui fait la spécificité du crime de génocide, est également établie. Des témoignages fournis et des pièces rapportées, il ressort en effet une politique systématique d'extermination du peuple arménien.

Enfin, quant aux actes matériels, l'acte de meurtre est le plus évident. Les documents et les témoignages fournissent une preuve irréfutable de la destruction physique de la population arménienne. Les chiffres, bien que souvent incertains, sont impressionnants. Ils montrent que des centaines de milliers d'Arméniens ont été tués, notamment pendant les années 1915-1917. Les conditions de vie des survivants étaient si difficiles qu'ils ne pouvaient pas être considérés comme un groupe national.

Quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant aux atteintes à l'intégrité physique ou mentale, elles sont également évidentes. Les témoignages et les documents montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Enfin, quant à la soumission du groupe à des conditions d'existence devant entraîner sa destruction, elle est également évidente. Les documents et les témoignages montrent que les Arméniens ont été soumis à des conditions de vie qui leur ont fait perdre leur identité et leur culture.

Վերադառնալով Փարիզ՝ Հայկ՝ որի յուշարձանին քաղաքում Թրանսլեյթի ներկայությամբ զգաբար ներկայի վերջին հանդիպումն էր։ Սակայն այդտեղ տանք որ այս կայսրիկները հրաշալիորեն աշխարհի Թրանսալ Նադալի կը կորսեն ցնթն Պատմիկն թը բլլալու արժանաբար իրենք - չորսին ընկերակցալ կառավարիկն - ո՛ր Հայկալանի պը Հանսերի վերջն հանձնարան, ոչ այլ մեկ զկանալեաներուն մահախորհրդերը։

Այլևս հարկադարաւ շէնքը իրականութիւն ընդունալու, ինչպէս որ է։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

Տիկին Շաթի Մայիսյան, Անի և Բարսեղ Մայիսյանի կր ծանուցանել իմ Շաթի-Շանուսյանի պաշտոնը կը կատարուի Կի-րակի, Մայիս 30, Փարիզի Ս - Յովհաննիս - Մկրտչի եկեղեցին իրենց անունները և հոր՝

ԻՆՋԱՐԻՔ ՄԱՅԻՍԻԱՆԻ
(1980, Մայիս 17) չորրորդ տա-րի իրեն առին :
Ի գիտութիւն զղջացալիս իշխանսիւր յարգողներուն :

Ս. ՅՈՒՀԱՆՆԵՍ-ՄԿՐՏԻՃ

ՓԱՐԻՋ

Երեւոյթի, Մայիս 22, Յիշատակ է աշխարհագրող և զօրավարացմ Հայոց, որք կատարեցան ի ներուսմայրն Սար-գարապատի 1918 Ամի, վառն հաւատոյ և հայրենաց :

Այս առին Փարիզի Ս. Յովհաննիս - Մկրտչի Մայր եկեղեցւոյ մէջ ժամը 10-ին Գատարալ կը ժառուցուի և հոգեհան-դիստ կը կատարուի :

Կը հրախրուի մէր ժողովուրդը ազդե-լու անոց հոգեհանրուն համար :

-նայրերու or-

«Մայրերու օրում» առիթով, խիի և-կեղեցւոյ Միտեայ զարմարանի միտեայ Մարմինը կը կարգակերպի հոգեկ և զինակախմբիս՝ Ն. Ֆրէնկան Մա-կուբային սրահի մէջ, Կիրակի, Մայիս 27, ժամը հիշել 15-30-ին :

Հաւաքում հասցիներ կը որոնարուի զարմարանի ծաղկերուն :

Կեղարուստական հոգի յայտադրի մը :
Կը խնդրուի որ բոլոր անոնք որ կը վախճան ինքեկա զանուի, բարի բլլան ծախսորդը հետամնչել սոյն թիւերուն՝ կարմարեցողներու զործր զիւրացնելու համար :

Օրտան թիւնցիցի - 533 - 47 - 77
Իրիկեանք - 645 - 15 - 14

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ
Ս. ԽԱՋ ԴՊՐԵՎԱՆԻԻ

Միութեան ընդհանուր ժողովը տեղի կ'ունենայ Յունիս 11, Երկուշաբթի, ժամը 10-ին :

CENTRE CULTUREL ALEX MANOOGIAN
118, Rue de Courcelles - 75017 Paris

ՕՐԿԱՐԻՔ -
Ընթերցում տեղեկացրութեան :
Դիւանի ընտրութիւն :
Կեղարուստական վարչութեան ընտրութիւն :
Խառն կը խնդրուի բոլոր Դպրեկանք - չիւրերէն, անպայման ինքեկա զանուի սոյն ժողովին :

ՎԼԱՐԴԱՏՈՒՆ
ՀԱՅ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՋԻ
ՄԱՅԻՍԻՆԵ ԲՈՅՆԵՐ, ՄԵՋ

Յաւնի 9, 10 և 11

Կը երախուի հայ հասարակութիւնը :
Անհամակ ինքնաշարժեալ երթուղի՝

Auto route de l'Ouest
CAEN
BAYEUX
PORT EN BESSIN
St-HONORINE DES PERTES
(à côté du Camping de la Hague)
Արանայուղի կեռանայնուղի
NAVASSARTIAN 985 36 53

ԼՐԱՅԻՆ ԳՐԱԽԵՐԻՔ

ՍԱՐԵԱՆ

Ս Ա Ղ Ի Կ Ն Ե Ր

ցուցանակներ երկարագումն է միմեկի Մայիս 29 :

CENTRE D'ART INTERNATIONAL
99, Boulevard Raspail
75006 Paris

MAISON DE LA CULTURE ARMENIENNE
DE MARSEILLE
(12-14, rue St. Bazile)
CONFERENCE
Par LE PROFESSEUR
François RIGAUD
PRESIDENT DU TRIBUNAL PERMANENT
des PEUPLES
au sujet de la recente sentence
sur le **Génocide arménien**
Vendredi 25 mai à 21 heures
Entrée libre

ԵՌՈՒՇԱՆՏԵՐ
ԿԱՊՈՅՏ ԽԱՐԺԻՔ ԳՐԱԽԵՐԻՔ (Մար-տիկ) ժառանգիչ ընդհանուր ժողովը Ետարի, Մայիս 19, ժամը 15-ին, Եկե-ղեցիին սրահ : Կարեւոր օրակարգ : Վար-չութեան ընտրութիւն : Ընթերցանութիւն կը խնդրուի անպայման ինքեկա բլլալ :

DELTA DELTA DELTA DELTA DELTA
DELTA
U
T
O
Tél. 737.15.37
Direction : GARO TOSONIAN
43bis, Bd. Jean Jaurès—92110 CLICHY
VENTE VOITURE NEUVE ET OCCASION
TOUTES MARQUES
CREDIT DE 6 à 48 MOIS
— FORD — LANCIA —
— AUTOBIANCHI — VOLVO —
DELTA DELTA DELTA DELTA DELTA

Յրանասանց Մշակ. Միութիւնը և ժվնը կը կարգակերպի
ԿՈՄԻՏԵԱՍ ԲԱՌԵԱԿԻ
Հ Ա Մ Ե Ր Ի Ն Ե Ր
(Եղուարը ԲՈՒՄԻՍՏԵԱՆ, Ա. Գոթիսկ, Մարիս ՀԱՅՈՒԼԱՐԱՆԻՆ, Բ. Գոթիսկ, Գուրի ԳՈՒԳԵԱՆ, Ալիս և Ֆիլիք ՍԻՄՈՆԵԱՆ, Բուրիսկ ՓԱՐԻՍ : Jeudi 24 mai, à 20h 30 - Eglise St. Germain l'Auxerrois
2. Place du Louvre - Paris 1er - Métro : Louvre
Mercredi 30 mai, à 20h 30 - Eglise St. Germain l'Auxerrois
2. Place du Louvre - Paris 1er - Métro : Louvre
LYON : Vendredi 25 mai, à 20h 30 à l'Eglise Arménienne
VALENCE : Samedi 26 mai, à 20h 30 au Théâtre Municipal
ROMANS : Lundi 28 mai
×
ՄԵԾ ՀԱՇ
«Անհամ» Հի ԳՈՒՆԵՆԻ ՀԻՄՆԱՐԱՆԻ ԱՌԻԻԻ
29 Մայիս ինքեշարժի, ժամը 20-ին
Au Restaurant «LE BAALBEK»
33, rue Saint Augustin - Paris 2ème - Métro Opéra
ԵՆԲԱՅՈՒՆԻՐԵԱՐԻ ՀԱՅՐԵՐԻ ԱՆՀԱՐԱՌՈՐԻԹԵԱՆԵՆ
և ԱՌՈՒՆԵՏԱԿՏԵՐՈՐԻ
Մարիսկու ժառանգիցիս՝ 180 Ժր. - Տեղիքը ապառնի, հեռ. - 781 09 72 (աշխատանքի ժամ) և 990 66 28

OPTIMA Tours
CETTE ANNEE EN ARMENIE
— du 2 au 16 JUIN 6 250 F
— du 21 JUILLET au 4 AOÛT 6 410 F
— du 4 au 18 AOÛT 6 410 F
— du 18 AOÛT au 1er SEPT. 6 410 F
— du 1er au 15 SEPTEMBRE 6 410 F
— du 6 au 20 OCTOBRE 5 430 F
Renseignements et Inscriptions:
A PARIS Sonia COUMRYANTZ
OPTIMA TOURS
12, rue Vignon
75009 PARIS
Tél. : 742. 10. 35
A LYON VOYAGES N° 1
TOURING OFFICE PROGRES
14, rue Waldeck Rousseau
69006 LYON
Tél. : 852. 25. 64
TOURISME ET MUSIQUE EN ARMENIE
DU 7 AU 21 JUILLET
Sous la conduite d'ALEXANDRE SIRANOSSIAN
Renseignements et inscriptions : OPTIMA TOURS
Sonia COUMRYANTZ
12, rue Vignon — 75009 Paris
Tél. : 742. 10. 35
imprimé sur les Presses du Journal «HARATCH» — 83, Rue d'Hauteville—75010 Paris
Commission Paritaire: N° 55935

ARMÉNIE EN FÊTE
— FESTIVAL NATIONAL —
— DE LA JEUNESSE ARMÉNIENNE —
26-27 MAI, au DOMAINE du CHATEAU de RAJAT
(St. Pierre de Chandieu -69-)
Ce Festival, sans précédent, est organisé à l'initiative de la F.R.A. NOR
SEROUND et avec la participation de nombreuses associations arméniennes.
Pendant les deux jours des stands seront en permanence à la disposition du public pour une information sur les différentes structures communautaires existantes en France dans tous les domaines : rencontre, sport, presse, radio, école, culture, musique, religion, cause arménienne...
La discussion sera aussi de la Fête grâce à des tables rondes autour de nombreuses personnalités arméniennes et françaises : journalistes, historiens, écrivains.
Nous ne citerons que Anahide Ter Minassian, Pascal Tchakmakian, Messieurs Hamelin Arnaud et Brun Jean-Michel... parmi tant d'autres.
Voici le programme détaillé des deux jours :
SAMEDI 26 MAI
Ouverture officielle du Festival à 15 heures.
Spectacles : NAIRI : troupe de renommée nationale de danses folkloriques arméniennes.
YERSO : Interprète de chants populaires
DUO ZEPUR : Interprètes de chants patriotiques
GRAND BAL SOUS CHAPITEAU : de 21 heures à l'aube
Une soirée exceptionnelle en compagnie du chanteur VAROJAN VARTANIAN venu spécialement des Etats-Unis, de l'orchestre ANI de la M. C. A. D. et de l'orchestre HAGHTANAG de Paris
DIMANCHE 27 MAI
MESSE en PLEIN AIR : célébrée par Monseigneur Norvan ZAKARIAN avec la chorale GOMIDAS de l'Eglise Arménienne de Lyon à 10h
GRAND PIQUE-NIQUE, buffet de spécialités arméniennes buvette
SPECTACLES à partir de 14h 30
Troupe de THEATRE DE LA M. C. A. D. : «Jamtrouiti» de Mouchegh ICHKHAN - pièce en 1 acte - mise en scène: Vahé Zékian
ENSEMBLE INSTRUMENTAL TRADITIONNEL ARMÉNIEN DE PARIS
VICKEN : grand interprète de chants populaires arméniens
ARZVIV : troupe de danses folkloriques arméniennes de Lyon
NAIRI : troupe de danses folkloriques arméniennes de Paris
PRISE DE PAROLE
REMISE DE COUPES AUX GAGNANTS DU TRIATHLON DU FESTIVAL
TIRAGE DE LA SUPER TOMBOLA : 1er lot : 2 billets aller-retour pour Tunis
RENSEIGNEMENTS PRATIQUES
Hébergement et transport : pour s'inscrire contacter
— pour la région parisienne : Anela (1) 824 63 89 l'après-midi
— pour la région lyonnaise : Varténie (7) 849 42 97 le matin
— pour la région marseillaise : Garo (91) 67 48 69 le soir

CARZOU

par

Jean MARCENAC

Le spectre d'une lumière inconnue erre sur le monde. En vain nous réjouissons-nous encore naïvement de l'arc-en-ciel. Les ponts sont coupés, désormais, qui conduisaient aux demeures des dieux du jour et la couleur ne nous fait plus que des signes de détresse.

Certes Carzou n'est pas un : il est cent; et ce peintre se nomme Légion. Le démon qui hante ses crépuscules sait parfois revêtir les apparences de la joie, peut-être même celles de la gaieté et du plaisir. Mais ce qui demeure de ces carnavals à la Watteau, c'est toujours pourtant le déchirement, l'abandon... C'est le némoignage, et parmi les plus nets d'aujourd'hui, que l'homme séparé se rend à lui-même de sa dispersion.

Je sais qu'on peut parler de Carzou sur bien des tons et s'accompagner pour en dire des violons du Vain comme de la nouveauté musicale du vent dans les caténaires. Mais le mode reste le même. A visage découvert ou sous le masque, quand la vieille terre monte l'os ou fardes sa décripitude d'un été fleuri de chairs jeunes, ce qui toujours revient dans les toiles de Carzou et réclame sa place, c'est la figure de notre mal, du grand malheur de notre temps, les vestiges d'un azur disparu.

Ce que nous enseignent ainsi somptueusement Carzou, c'est que nous ne sommes pas. La fête qu'il célèbre est celle du néant. Tout dans sa peinture proclame que nous existons dans un autre monde et que notre monde n'est point. Mais il n'emprunte rien à la littérature de ses chemins ou de ses vertus pour nous rendre cette absence sensible. Nietzsche dit quelque part : « Pour le vrai poète la métaphore n'est pas une figure de rhétorique, c'est une image substitutive qu'il aperçoit réellement à la place de l'idée. L'élan créateur est un et il en va de même pour le poète et pour les peintres. Croyez-vous autrement que leurs travaux auraient ce prix et ce poids et nous donneraient l'absolu dans une paire de souliers ? La peinture littéraire, algorisme, elle, a besoin pour soutenir sa métaphore de la charpente d'une histoire bien ressassée : Job sur son fumier. Napoléon au pont d'Arcole, l'horizon des kolkozhos ou bien, encore, place aux minces anecdotes érotiques d'une peinture de traversin !

Carzou ne fait appel, lui, ni au grand, ni au pathos, ni à l'émoustillant. Il se place devant ce qui existe et par les seuls moyens de la peinture - car nul, plus que ce peintre si fermement figuratif, n'est finalement aussi indifférent au sujet - il nous ouvre les portes d'un espace où nous nous reconnaissons comme en un trouble miroir et bien moins hommes que regret d'homme, lamentation, ou espérance d'homme, appel vers l'homme. Une image qui s'éloigne, et qui se fonde dans les lointains, dans un horizon sans retour, ou quelque image encore incertaine, tremblante et floue dont on s'approche et qui réclame de nos yeux l'incarnation, voilà ce que nous propose la peinture de Carzou : il n'est jamais que le héraut d'une nostalgie ou d'une attente. Et nous sommes dans son espace au carrefour de ce qui est oublié et de ce qui se devine. Il existe de ses domaines où le peintre et l'homme vont la main dans la main vers une commune victoire, à l'avance apaisés comme des conquérants sûrs d'eux-mêmes. L'air, dans la poudroyante lumière de Poussin, demeure d'un seul tenant, sans rupture, et l'homme y a jadis édifié ou planté ce qu'il recompose le peintre, usant seulement de son droit souverain, son droit d'homme sur le monde, pour déplacer un peu cet arbre vers la droite, redresser le pan de ce mur que le temps a meurtri et qu'étaye la perspec-

tive. L'œil, comme la main, transplante et maçonne. Le peintre nous rassure : il est le garant de notre pouvoir.

Mais dans une toile de Carzou, il n'y a rien à faire. Il ne reste qu'à attendre avec espoir ou anxiété que quelque chose se fasse, de ce que dénonce ou annonce le peintre.

Après tout, l'espace d'une peinture n'est jamais que sa durée concrétisée, cristallisée. Les peintres peignent le temps, ce temps dédoublé qu'est leur temps dans notre temps. Et la durée dans laquelle Carzou a installé son œuvre et son savoir de peindre ne nous permet aucune de ces raisonnables marches d'approche au terme de laquelle s'atteint enfin un but fixé. Hegel a raison : « Tu ne peux pas être mieux que ton temps, au mieux tu seras ton temps ». Carzou est avant tout le peintre de ce qui passe (de ce qui se passe ?). Bien plus que le répondant de ce qui est. Son réalisme est une mise en question. Et la lumière déchirante dans laquelle s'installent et s'effacent ses paysages, s'établissent et s'éloignent ses personnages, se composent et se défont ses visages, et une lumière janelle, qui semble sécréter comme un reflet malheureux ou courageux d'ellemême, un reflet en tout cas plus véridique qu'elle même.

Voilà pourquoi on m'a même à distinguer chez Carzou des époques. Au vrai, son unité est faite de cette lumière fracassée. Il n'a jamais rien peint d'autre que le devenir. Indifférent à l'aujourd'hui, il n'en retient que le prétexte à dire d'hier ou parler de demain. C'est sans doute le plus héréditaire de nos peintres, le moins capable de redire, de refaire, le plus désarmé devant le chic et le poncif et l'un des seuls dont l'œuvre soit comme une parole sans cesse balancée entre ce qui a été et ce qui sera. Non point le peintre de l'instant, mais de cette force impitoyable qui alimente de chaque instant sa dure loi.

Pourtant, chez ce peintre du passage, certaines toiles donnent l'impression de l'éternité. Souvent je me dis que s'il était un port, si nous y parvenions jamais, ce ne serait, du fond des chambres de la mort, que pour ouvrir les yeux, les volets repoussés, sur cette flotte iriscente enfin au repos, à l'ancrage, au bout de l'incessant voyage. Mais la fabuleuse élégance de ces rades nous fourvoie. Nul ange inexistant n'a caressé le tableau de son aile. Le peintre a fait sa besogne, tout simplement. Il n'a rien conclu, rien prouvé. L'éternel n'était pas son propos, ni la paix à la fin, la patrie retrouvée dans la diaspora de l'univers. Il a seulement mené à bien le jeu des verticales, celui des couleurs, des rapports entre les masses et les tons. Il a poursuivi l'insaisissable lumière, il a usé son âme en ce « subtil complot » dont on a parlé, tâchant de faire de son œil un prisme inverse qui recomposerait enfin ces irrédutibles couleurs en une seule, définitive, irréfutable. Le spectre d'une lumière inconnue erre sur le monde... Il lui suffit peut-être de quelques-uns, dont le pays est à la fois de neige et d'éte, pour que vienne le jour... Rimbaud parle :

« Au bois il y a un oiseau, son chant nous arrête et nous fait rougir.

Il y a une horloge qui ne sonne pas.

Il y a une fontaine avec un nid de bêtes blanches.

Il y a une cathédrale qui descend et un lac qui monte.

Il y a une petite voiture abandonnée dans le tallis où qui descend le sentier en courant, enrhumée.

Il y a une troupe de petits comédiens en costumes, aperçus sur la route à travers la lisière du bois.

Il y a enfin, quand l'on a fait ou soif, quel'un qui nous chassse.

Laissons peindre Carzou, un des seuls peintres d'aujourd'hui dont la lumière soit morale : l'eau et le pain sont là, derrière. Avec la main prête à nous les tendre, cette fois... Malheur ou bonheur, ton nom est homme et le soleil peut cesser d'être un leurre.

Jean Marcenac

Extrait de

la «Petite encyclopédie de l'art»
FERNAND HAZAN

ՎԵՐԻՆ ՈՒ ԲԱՐԻՆ ՄԵՐ ԹԱԳԻՈՐԻՆ

Հարսանկան ձեռքեր ճամփայի կողքի՝
Թաղապարտվեք կամ փախալու՜ կր-
գիր ... որպես կերտվելիս ու լուր, որ
բա՛նք րաքի օրհնանք՝ հասցանք է անոց
մէջ։ Չին, չին ամանակներ մէջ մը
գնդարդը կրպակ է այս անդրերը և Հա-
յոց գարաւոր կնոջ ծառի նորարարող
ծաղիկները՝ նորարարներ, կրճարող...
Քրին ու րաքի ծաղիկներ, կրճարող...
Այս աշխարհի զննելի կրքի մը առի-
թով է, որ կրճարողները, Բարձրա-
րակի Քաղերի զննելի մէջ, որ Բը-
թախան ծաղիկները ապառնա մը Մը-
շեկներն ու Մառաշեկներն կնանք... Հա-
տառաւոր են և կրճարելի ցարառ, առա-
նի փայլող ծաղիկներ զննելու համար։

Դաւանք կրճարող ծաղիկներ, մոգովը-
րական կրպառայ Հայկազուն, Գեղարեւ-
նի՝ Հարգ. Սարգիս, Բնական ծաղիկներ
գնելու կը կրճարէր Քաղերի փառ-
տախները մէջ Հարաւորներն։ Չին կրքի
ը պատուիրէր կրճարել, Քրին կարող
ըլլաւ փերճանի անդրով կրքը։

Հարգ. Սարգիս անոցի ծաղիկները
փառաւորներ չափի հասած, Գեղարեւ-
նի փառաւոր չափի գրաւոր է։ Զարմա-
րակ է Հեռագրեր, Քրին կարող է մե-
լի, այսպէս առանց ծաղիկներ չափի
ըլլաւ, ինչպէս Հայտաւոր, մոգովը-
րականները ծաղիկները զննելու համար։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։
Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Մարգիկի քննարկումը մեծ ծաղիկ
կրճարողները զննելու համար։
Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

Քաղերի ծաղիկներն են, Սարգիս։ Ո՞ր
ծաղիկն է։

ԱՐԵՎԻՏԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՑ Արտաշէս
նախապէս Մոսկովա այցելութիւնը
դրական որով, արդիւնք չէ տուած: Գէշը
ևս Գորովիօ Հաստատում էն իսկան իրեն
տրտախաբութիւնները, մեծիկան տա
կան այդ պատճառով յոռետեսութեան
մէջ իւրան: Խորհրդային Արտաքին Նախարար
Համար, քանակաւորական նախա
պայման է վերցնել մտերմութեան ճիւղի
ները: Խորհրդայինները զետեղելու ի
մասը ոչ որի կարծիք անկելու չարկ չե
տեսնուած, որքանն ոչ որ կրօնայ պատճա
րի ու անոնք այ վերնան:

ԿԱՌՈՑՏ ԽԱՅԻ

ՊԵՆՏՈՆՆԵՐԻ ԿԱՌԱՆԻ

ՋԱՆԻՄԱՅԻՆ

ՎԵՐՔԻՆ ԱՐՋԱԿՈՒՐԻՐԸ

ՓՈՒՆԴԱՄԱՆԱԿ ԼՈՒՆԱԿԱԿԻՆԻ

Յիսկանոյ Օսմանյանը բաղադր, որ յարկախոս յարարերով քննիչներ է շփել Սորբոյային Միտիկոն Բալիկին շփել Օսմ. Մայիս 2 - 9 թուականներ յարկ չամարտակցիւմով Օսմանյանը յարարարանին չկա Վերսորդային Շար- լակիւմովն Շարսիմ մը կարգանքեր - սեյ կը ստիք ցուցարարուեստ նաեւ Սեյի Պարսնանովի Շուստ Գոյնը Շո- րայայ կարծանկարը՝ կը զիկէն նկար- նելով ու գրեցով։ Հարպարակաւ ըս- տարարանի զբոյժի մը մէջ նշուած է իրանանովի բուն անունը՝ Մարգի Պա- ռսնանին և աղբորիկներ՝ Հայ։ Հն- ծարկաբար կը խորհրդապաւտ խաւ - ղաւով կը նմանցուի Սերգի Ալքընիկա- յի Սարսնանիի իմանովին։ Կարելի է դա- տել նաեւ տեղեկութիւններ Հայ աղբի անցումը և ներկայի Վերսորդային։ Սարսնանի տեղեկութիւններու ճանա- րան Շուստ Գոյնը Պարսնանիոյ շատ մը տեղեկութիւններով կը ցուցարարի, արժա- ւորելով բուն գովասանքի ան Քարը- րակի մէջ Վճարուած շարժանքը՝ չարտառէ Յալիկանը յանձնարար - ան է որ մարդիկ քանի մը անգամներ իրան ու դիւան զարն Յիկնեք նաեւ իրա կարեւոր Վիլիամուսիք ճանդե- րը, որան Մարտ - Ապրիլ 1984-ի թի- վին ի՞նչ կարելի է դառնել ամբաստան յո- ռով։ Ի նպատակ շարժանքի իրան։

Արեւմտան Պերինի «ՏԱՍՏ» կայքին Սար 23 - Մայիս 13 թուականներու լրագրերով կը փարկարանի ար- ժաարան Մարդիկ մէկ ցուցանանդե- րը՝ Կանդիս Վիկերը։

Ուղարու ևն Քերմանի Հայաստան փո- փանի և Սորբոյային Հայաստանի իրա- յարարութիւնները, որոնք Հնարին մը- լալային նախարար Քրոյլանին և Հայաստանի Լուսարարութեան փոխ - նա- խարար Սիլվա Մեկերնանի փոխարանը պիտի թրմանանով ամբարանում ըլլալ ևն թուն։ Իրեն արդիւնք այդ սերուն - լան Վիկերնանի՝ Հայաստանին երկու- րոր կողմից նախարարներ իրան Կար- ճարին ճարեւորած ևն իրենց մասնակ- ցութիւնը թրմուի։ Նամար Միլլազայի Քի- յիկան Փառաստանի։ Առանց ստալի- լի Վարդիկանի Նուսարայաններու խորք Մայիս 15 - 25 թուականներու իրանք ունեցաւ Վիլլազային, Ֆի- ռուսիկները, Վալլազային, Կիւնը, Ռի- յազային, Տարժապտ, Տուրաչ, Նիկ- յի և Նուրաչի կողմերով խորք խորք՝ Երե- յան իրաւանացի յարային քառակեր Մայիս 17 - 25 թուականներուն ճանդե- կա Չիքը, ՕՓՔՔՔՔՔՔ, Օպէրժապա- յան։

Ինի, Ֆրանգիւրիքի երաւանացի, Մեր- Քիւնեան - Վալլազային, Լուսիկանի և Վիլլա Քիւնեանի մէջ։

Մարտիսիւն է տեսնել այն ճոխ յայտա- ղիւրը, որ պարսնանային կ'ընթացի զա- ճակ ընելու։ Երեկոյնը Շիւստի պայա- յանը իր ղեկին թի՛ք առանցումը և թի՛ կտորեւ ետք, յարպարին սպառնով մա- ճար սղել։ Յաճախ Շարսնանիով իրա - բու մօտ, երբեքով, զուարճանքով իր- ան։

Ներով, զանազան պատմութիւններով ճա- ճելի պաներ կը ստեղծուին և ուրա- ր մամբ կ'անցնենք, չնուր։ Փարդի ա- ոտրու չորեքին։

Ճաշերը ստատ էին, չնամը պատար- կութիւնը՝ անթիւր։ Բանի մը Սալուսի - ներ՝ Վիլլազային երեկոյն, ոչ մէկ ջանք կը խը- նուէին պատարակելով ամենուն, յանա- յանքին Շարսնանիով զուարեար զոչանցելով շարուն։ Գնաճանցը։ Քաղ ներուի ին- ժի, իրի երեքը Շարսնանիով Վիլլազ - լուրով։ Նամար խաւանքի անունները ստեղ այն անձերուն, որոնք իրենց անա- յանք զոչանքարարանով անթիւրի տա- ւարիկներն մը թուցուին ներկաներուն վրայ։

Իրիկանները՝ ըմբերեցն ետք, չնամի պաներ կ'ունենային խաղերով ու պա- լարով, որոնց ամէն ոք կը ջանար մա- րանքին։

Կարպոյ Սալի Պէլիկանի կայանը խաւ օդաւար կ'երգու մըն է և արժանի իւրաքանչիւր Հարս. քալարներով ին- լուրով թի՛ բարոյալուս։ Պաղը և դորս - Վիլլազային անոր, որդիւնք ան տնի՛ մէջ։ Շարսնանիով կը ծոցին մէջ ամբան թի՛ ձեռնուան արժանաւորները։ Հարս. դաւանիկը՝ որոնք շարսնանիով ան- թի՛ մըն է իրենց արժանաւորները ճանձնա- լուր, բարեկամական կայանը Հաստա- լուր, ներարկուելու։ Հարսնանի արիւղ, Շարսնանի օրեր արդիւնք ևն Հնարացած՝ թիւնիկով մանի՛ք՝ չնարս իրենց մարու - մով ու մալուկիով։

ՓԱՐՄՍ

ՍՏԱՆԱԶԵ

ԱՐԱՐՈՒՄԻ
ՏԵՐ - ՄԱՐԿԱՅԻՆ
ԳԵՐԻԿԱՆԱՆԸ
Կարգը
Նուսար ՏԵՐ - Միկայիկան
Նիւ - Նար 1984

ԳՈՒՐՈՒՆԵՆԻՔԻ (Պոլի) Երեւան Ս.

Խալ կեղեկու Մարտիկան 150-ա- ճանկն ստիւրի, Մայիս 12-ին, տեղի ունե- լան է ճաշ - պարսնանային մը Նալիկի իրան ճաշարանը։ Ներկայ եղած ևն 500 չորի։ Խալ անակով Պաղարին Սորբո- յի խաւանքին Նուսարը Պերինի, Նալիկ ևն, թի՛ Պարսնանի մէջ Քարսնանի շատ չին օրերին ունեցած է մասուտ, էկե - ղեկի, վարարան, Նալիկի որդիւնք ևն տաղարարական կարգակերպական աշխատանք։ Եկեղեկին կառուցուած է Կարապետ Պաղարին կողմէ՝ Սրտան խա- տալիքը վարած է Յակոբ Միկայիկան։

ՈՒՐՈՒՄԻՆԵՆԻՔԻ (Պոլի) Երեւան Ս. Յակոբ կեղեկույ օրուսին մէջ, Մայիս 6-ին, տեղի ունե - լան է յուլի Ներկայ մը, Նուսարը Յովհաննէ Տերպիկը։ Քարսնանի կառուց- լան է Նալիկ Մարտիկան Մարտիկանի ան- ձին ու արուստին մասին խաւան է (անդ- լուրին) Տարաւան ՏԵՐ - Յովհաննէին։ Տերպիկ զերկարական ճաշարանի ներկա - յարցուցով է Սրալ Պարսնանի։ Արա- տաւան ևն Յովհաննէ Տերպիկը զեր- քաններն է թաւանակող թաւերու ճիւղան վրայ զարկածան կրկն էկեղա- րանում։ Խալ անակով Շալի Տաւարու- ճան (Հայաստանի) նկարագրով է ՏԵՐ - րալի ճաշարանը երեւանի մէջ և պատա- ճան վրայ ցուցարար ևն տեսարանի յուլարարութիւնը։ Փալանի խալը արտասանում է Նուսար Միկայիկան։

Բ. Բ.

Ճ. ԿՈՒՆԱՆԵՔԻ

ՃՈՒՐ ՔԱՄԻԼԼՈՅԻ

ՓՈՐԹԻՒ ԱՇԽԱՐՀԸ

(Յրգւ, Հ. 8 - 2)

ԵՐԿՐՈՐԻ ՊԱՏՆՈՒԹԻՒՆ

Վերսորդային պիտի ըլլան երկրորդ զա- ճար, որ երկրորդ Հնարին ժամն է, բուն Վիկերնան, զիւրին է սխալիկը անոր արքայի մը զալի է։

Մանիկան ազգի պիտի անցնին, ըն - լան ճիշտ, բուն մօտ։

Քարսնանի օրը մարդիկ կ'ան ու պե- ռան արքայ ցուցարար իրաներուն վրայ փարս ձեռքիկն տնիկ։ Երկրանի զիւրի կողմը ամբողջ առաջիկա զալը, ևն ճանդեկ մօտ ևն թալի ճանդեկի թիւնով մընէ։ Կանձարային կայարան։

Շարկով ճարարանը բաղադրէ պիտի արքայ մընէ։ Կանձարային կայարանի և ճիւղանի զիւրիկներն մը պիտի ըլլա- րայ զիւրի անցնել ճորս կարուստին։

Ինի ծածկուած կապերու մէջ, որ կ'ը- լային շարքերուն մէջ կուր։

Այլուն զիւրի կը ժամանար տառալի զալուին, տառու մը մարդիկ պիտի ար- ձեակ թուգիւրու մա մը։ Ծա ևն Հնարը ճաւած էրն առանի ճալիկն տակ։ Կիւն- կին այ կար, խալը շարսնանի վրայ մե- ճէ ձեկուն Հաստար կը սղել։ Հարկե - թալեր ծակեցին ճաւարը Կիւնիկ յո- լուցաւ։ Գիւլի ճամբան, ևն կը մարդիկ անց մը բացին Մանիկան մէջ, առնելին զաւան շարսնանի կը ցցը սղ- անանք։

Այլուններն մէկը թալ մըրաւ, ու Կը- լային ցտաղից անոր զիւրի։

Երեսուն Չորի մը կարին թիւնով ու թալերով, մեկ չէին տեսնը արդիւնք։

Ճաւարարանը տալով անոնս թիւով մը։

Վարունք, դաւանք, պատալ։ Քալը Կիւնիկ թալից անոր թալերն ու վար մեկը զանի որ կը դաւար։

Միկանի խաւանք յարսնանով զար - ձեկին թալեր շարսնանի։ Կիւնիկ տեղի- չէր տար արիւն կը կարսնանք, բալը կը շարսնանք խաւան, թալեր կը պատ- արին, ձեռք կը արդիւր։

Հարսնանի արքային ևն տեսարանի յուլարարութիւնը։ Փալանի խալը արտասանում է Նուսար Միկայիկան։

Հարսնանի արքային ևն տեսարանի յուլարարութիւնը։ Փալանի խալը արտասանում է Նուսար Միկայիկան։

Հարսնանի արքային ևն տեսարանի յուլարարութիւնը։ Փալանի խալը արտասանում է Նուսար Միկայիկան։

Հարսնանի արքային ևն տեսարանի յուլարարութիւնը։ Փալանի խալը արտասանում է Նուսար Միկայիկան։

Հարսնանի արքային ևն տեսարանի յուլարարութիւնը։ Փալանի խալը արտասանում է Նուսար Միկայիկան։

Հարսնանի արքային ևն տեսարանի յուլարարութիւնը։ Փալանի խալը արտասանում է Նուսար Միկայիկան։

Հարսնանի արքային ևն տեսարանի յուլարարութիւնը։ Փալանի խալը արտասանում է Նուսար Միկայիկան։

Հարսնանի արքային ևն տեսարանի յուլարարութիւնը։ Փալանի խալը արտասանում է Նուսար Միկայիկան։

(Տար - 8)

ՀՈԳԵՆԱԿԱՍ

Այդի Տիգրան Այն Գալաթիան կը ծա-
նուցանէ թէ հոգեհանգստան պալատն կը
կատարուի կերպիւ, Մայիս 27, Այնթը-
փիլի Ս. Պողոս - Պետրոս եկեղեցին, իր
ամուսնոյնը:

ՈՍԿՈՒՆ ՎԱԼԱՅՑՆԱՆԻ

մահուան Ա. տարեկիցին ի յիշատակ:
Ի գիտութեան ողորացեալին յիշատակը
յարգողներուն:

ՅՈՒՇԱՆԵՏԻՐ

ժողովով - ԹԵՅԱՍԵՂԱՆ

ԿԱՊ. ԽԱՅԻՍ ՍԷՆ - Ժեմաթի մանանձի-
ղը, ընդհանուր ժողովի կը հրապարակ
ըսուի ընկերակիցները և անոնք որոնք
կը փախկանք մաս կազմել այս միտ -
թեան, Մայիս 28-ին, Երկուշաբթի, ժամը
3-ին թաղուայ եկեղեցուց կը պահանջ մէջ
թէ յաւանդուի մը շարք: Օրակարգը - Զե-
կուցում և և նոր վարչութեան ընտրու-
թիւն:

Հ. Բ. Ը. Մ.

ՎԱԼԱՍ

ՄԱՅՆԵՐՈՒ ՕՐՈՒՆ ՏՈՒԿԱՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Շարաֆ, Մայիս 26, ժամը 17-ին, Ե-
Հիւսիսեան սրահին մէջ:
Կը փախկանք միտքը - Վալանա
կը բանախառն՝ Մարտիկէն հրապարակ
ՎԱԼԱՅԻՆ, ԼՐԻ. ՊԵՏԵՆՆԵ
Գեղարարական ճախ խաղաղի և
հրապարակութեան, Երեսման Գաղտնի
Մօր -
Մուտքը ազատ է:

L'ECOLE de RECHERCHE et d'EXPRESSION
CULTURELLE ARMÉNIENNE
présente
en spectacle de fin d'année le duo
Z E P U R
et une démonstration de
H'AY DJAMPA
L'ART MARTIAL ARMÉNIEN
le lundi, 28 mai à 20h 30
au théâtre municipal d'Issy-les-Moulineaux
25, ave. Victor Cresson Métro-Mairie d'Issy
E.R.E.C.A. H'AY DJAMPA
S. P. 61, 92222 Bagneux cedex

ՄԱՐՍԷՅԼ

ԱՆԱՐԱՏ ՅՈՒՈՒԹՆԱՆ ԼԱՅ ԲՈՅՐԵՐՈՒՆ

ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ 250 ՄԵՆԱԿ

Կիրակի, ՄԱՅԻՍ 27, ժամը 10-ին, պատարագ, Հայ Կաթողիկէ եկե-
ղեցին, 26 ուի Միայնի:

Կը պատարագէ - Գրիգոր Երեմիայ. ԿԱՐՈՅԵԱՆ
ժԱՄԸ 16-ին - հանգստութիւն

Théâtre du Moulin
47, Bd. Perrin, Saint-JUST, MARSEILLE 13e

Խոյանաւարութեամբ՝

ԿԱՐԻՆԱԿ Բ. ԵՃԻԿԱՆԱՅԻՆ

Նախապատրաստում՝

Գրիգոր Երեմիայ. ԿԱՐՈՅԵԱՆ-ի

և Նախապատրաստում ընդդ. մեծանորան՝

ժամը ԳԵՆԵՐԱԿԱՆ ՏԵՐ - ՎԱԼԱՅԻՆԱՆ-ի

ժԱՄԸ 20-ին - Հայ, վարժարանի սրահին մէջ, 167, ակնմիտ տե՛ր Բոյալ

RESERVATION :

— 167, avenue des Caillols 13012 Marseille Tél : 93 50 91

— La direction de l'Ecole

— 205, avenue du 24 Avril 1915, 13012 Marseille Tél : 93 50 95

— Bureau de Mr MAHIKIAN

— Paroisse Arménienne Catholique, 26, rue Sibie 13001 Marseille

Tél : 48 19 60 - Père S. Davidian

ԼԻՈՆԱԶԱՅ ՏԻԿԵՆԱՅ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

C. L. F. A.

Կը կազմակերպէ

ՄԱՅՆԵՐՈՒ ՕՐ

Շարաֆ, Մայիս 26, ժամը 15-ին, Երկուշաբթի ժամերգութիւն

ՆՈՐԱԿԱՆ ԵՐԵՄԻԱՅԻ ԿԱԶՄԸ

ժամը 15-30-ին ընդունելութեան Ազգ. հաս. սրահին մէջ:

Հանձնի միջոցաւ

×

ՏԱՐԵՑՆԵՐՈՒ ՏԱՐԵԿԱՆ

ԶԲՕՍԱՊՏՈՅՑ

Զորեղաբի, Յունիս 27, ժամը 8-30-ին հաւաքոյթ Ազգ. հաս. սրահ:
Կը խօսուի տարեկիցին արձանագրուի շնորհքով: Օրոշուան օրը,
հաւատակ պարգային զինքը միութեան անդամութեան:

×

ՏԱՐԵԿԱՆ ԶԲՕՍԱՊՏՈՅՑ

ՀԱՅԿԱԶՆԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

Զորեղաբի, Յունիս 27, ժամերգութիւն և խորհուրդու համար հայ-
կական վարժարան յանձնող մանուկները:

Յորտեսա՛յ Մշակ. Միութիւնը և ժԱՖը կը կազմակերպեն

ԿՈՄԻՏԵՍ ՔԱՌԵԱԿԻ

ՀԱՄԵՐԳՆԵՐ

(Երեւոյթ ԹԱԿԻՍՏԵԱՆ, Ա. Զուլմախ, Մուրեթ ՀԱՆԱԶԱՐԱՆԻ,
Բ. Զուլմախ, Եսկըր ՊԱՊԵԱՆ, Այթի և Ֆիլիպ ՄԻՍՈՒՆԻ, Թուրքիա
PARIS : Jeudi 24 mai, à 20h 30 - Eglise St. Germain l'Auxerrois

2, Place du Louvre - Paris 1er - Métro : Louvre
Mercredi 30 mai, à 20h 30 - Eglise St Germain l'Auxerrois

2, Place du Louvre - Paris 1er - Métro : Louvre
LYON : Vendredi 25 mai, à 20h 30 à l'Eglise Arménienne
VALENCE : Samedi 26 mai, à 20h 30 au Théâtre Municipal
ROMANS : Lundi 28 mai

×

ՄԵԾ ՀԱՇ

«ԱՇԽԱՐՀ»-ի ԳԱՆՆԻԻ ՀԻՆԿԱՐԱՐԱՆԻ ԱՊՐԻԻ
29 Մայիս երեքշաբթի, ժամը 20-ին

Au Restaurant «LE BAALBEK»

33, rue Saint Augustin - Paris 2ème - Métro Opéra
ՆԵՐԿԱՅՈՒԹՆԱՐԻ ՀԱՅՐԵՆԻ ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԻՍՈՒՆԻ
և ԱՐՈՒՅԵԱՆԻՆԵՐՈՒ

Մտեցե՛ր մասնակցութիւն 180 ֆր. - Տեղերը ապահովել, հեռ. -
781 09 72 (աշխատանքի ժամ) և 990 66 28

ՀԱՄԵՐԳ

ՄԱՐՍԷՅԻ

ՍԱՀԱԿ-ՄԵՍՐՈՊ

ԵՐԳՁԱՆՈՒՄ

Դեկլարարութեամբ՝ ԽԱՅԿ ԵՆԼՍԱԶԵԱՆ-ի

Նախաձեռնութեամբ՝ Կեդրոնական Սամալ Միութեան և
Պոլսոյ Դպրեկանի Սամալ Միութեան

×

LA CHORALE

SAHAK - MESROB

de MARSEILLE

sous la direction de KHATCHIK YILMAZIAN

SALLE GAVEAU

45, rue la Boétie - Paris 8ème

DIMANCHE 10 JUIN

A 20H30

Points de vente

Prix des places : 50 - 90 - 120 - 150 F

Salle GAVEAU : Tél : 563 58 34

Librairie PALOUYAN : 9, rue de Trévise 75009 Paris Tél : 523 24 97

Cabinet TERZIYAN : 21, rue Lamartine 75009 Paris Tél : 282 01 41

STOCK 91 : 91, rue de Rivoli 75001 Paris Tél : 260 15 10

ATLANTIC-ELECTRONIQUE: 241, rue P.V. Couturier 94140 Alfortville Tél:893 42 69

ARARAT : 118 bis, rue Etienne Dolet 94140 Alfortville

SEVAN : 4, rue Lazare-Carnot 92140 Clamart Tél : 642 16 07

Monsieur B. CHAMIKIAN : 10, rue Brissard 92140 Clamart Tél : 642 75 52

VAROUJ : 49, Grande rue Charles de Gaulle 92600 Asnières Tél : 793 64 02

Bonnerie St. LOUIS : 6, rue Royale 78000 Versailles Tél : 021 15 15

ARMÉNIE EN FÊTE

FESTIVAL NATIONAL

DE LA JEUNESSE ARMÉNIENNE

26-27 MAI, au DOMAINE du CHATEAU de RAJAT
(St. Pierre de Chandieu -69-)

Ce Festival, sans précédent, est organisé à l'initiative de la F.R.A. NOR
SEROUD et avec la participation de nombreuses associations arméniennes.

Pendant les deux jours des stands seront en permanence à la disposition du
public pour une information sur les différentes structures communautaires
existantes en France dans tous les domaines : rencontre, sport, presse, radio,
école, culture, musique, religion, cause arménienne...

La discussion sera aussi de la Fête grâce à des tables rondes autour de
nombreuses personnalités arméniennes et françaises : journalistes, historiens,
écrivains.

Nous ne citons que Anahide Tur Minassian, Pascal Tchakmakian, Messieurs
Hamelin Arnaud et Brun Jean-Michel... parmi tant d'autres.

Voici le programme détaillé des deux jours :

SAMEDI 26 MAI
Ouverture officielle du Festival à 15 heures.

Spectacles : NAIRI : troupe de renommée nationale de danses folkloriques
arméniennes.

YERSO : Interprète de chants populaires

DUO ZEPUR : Interprètes de chants patriotiques

GRAND BAL SOUS CHATEAU : de 21 heures à l'aube

Une soirée exceptionnelle en compagnie du chanteur VAROUJIAN
VARTANIAN venu spécialement des Etats-Unis, de l'orchestre
ANI de la M. C. A. D. et de l'orchestre HAGHTANAG de Paris

DIMANCHE 27 MAI
MESSE en PLEIN AIR : célébrée par Monseigneur Norvan ZAKARIAN avec le
chorale GOMIDAS de l'Eglise Arménienne de Lyon à 10h

GRAND PIQUE-NIQUE, buffet de spécialités arméniennes, buvette

SPECTACLES à partir de 14h 30

TROUPE DE THEATRE DE LA M. C. A. D. : «Jamartroulout» de
Mouhegh CHIKHAN - pièce en 1 acte - mise en scène : Vahag Zékian

ENSEMBLE INSTRUMENTAL TRADITIONNEL ARMÉNIEN DE PARIS

VICKEN : grand interprète de chants populaires arméniens

ARZIV : troupe de danses folkloriques arméniennes de Lyon

NAIRI : troupe de danses folkloriques arméniennes de Paris

PRISE DE PAROLE

REMISE DE COUPES AUX GAGNANTS DU TRIATHLON DU FESTIVAL

THIRAGE DE LA SUPER TOMBOLA : 1er lot : 2 billes aller-retour pour Tunis

RENGAGEMENTS PRATIQUES

Hébergement et transport : pour s'inscrire contacter

— pour la région parisienne : Anahit (1) 824 63 89 l'après-midi

— pour la région lyonnaise : Varténis (7) 849 42 97 le matin

— pour la région marseillaise : Caro (91) 67 48 89 le soir

Այս խաղերէն ետք դառաւորման գլուխ
է Դնեպր 15 կէտով. իրեն կը յաջորդէ
14 կէտով՝ Տորպեդօ, Սպարտակ, Դին
ւօ Մինսկ: «Արարատ» 8 կէտով 15-ր
դիրքի վրայ է:

Հայ երաժիշտներու գործեր :

ՈՐԱԿԱԽՈՐ ԲԱՑԱՌԻԿ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Այլ արտահայտում բացառապես
հաստատվածից չառ առի՝ գիտա-
բանական է և պարզ այն պատճառ-
ով, որ գործածել խառնակալի մեջ խո-
ստածուհին ստիպարական ապրերի-
քի մեջ՝ բարձր։ Միս արտահայտ-
վելից ժամայնապես ապրերի, ին-
չպես ժողով, ձև, ձայն, ձայն ձև և
Միայն բանաստեղծված է և որ
ստիպարական բարձրով, որոն ձև-
կերպից էլ զանազանից խառնակա-
լի գործածվել առ խիտալից խոս-
վելով այն խիտալից մեջ խոս-
ված պէտք է պարտադրանք լինի
և կայուն բանաստեղծական լինի
կամ, առ ինչպիսի պէտք է որ արտա-
հայտ լինի արտա-
հայտ լինի արտա-
հայտ լինի։

Ս. ՅՈՂԱՆՆԻՍՅԱՆ-ՄԿՐՏԻՑ ՓԱՐԻՑ

ՀԱՅ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ
ՀԱՂՈՐԴՈՒԹՅԱՆ ՕՐ

Հինգշաբթի օր, Մայիս 31, Համար -
մասն է Գրքատանը՝ նոր օրը լսողաց -
ած է նաև Հայ Մանուկներու Հարգողու-
թեան :

Այս առթիւ Փարիզի Ս. Եղիշանեան -
Միջոցէն Մայր Եկեղեցւոյ մէջ ժամը
10-15-ին պատարագ կը ժամատուրի :
Փարիզի եւ Երեւաններու բոլոր դպր -
արաններուն աշակերտներն ու Հարգողու -
թեան Համար պատրաստուած մեր մա -
նուկներն ու ծնողները կը հրապարակ
ժամանակեկու Պատարագին եւ Հարգողու -
թեան :

ՓՈՒԱՆ ԵՂԿԵՍԱԿԻ

Տիկին Լուսինա Մազմանումի մահուան
առթիւ, գինեան ծաղկապսակ, Տէր եւ
Տիկին Կարօ Թորոսեան 300 ֆ. կը նուիրեն
«ՅՈՂԱՆՆԻՍՅԱՆ» թարգմանման :

«ՅՈՂԱՆՆԻՍՅԱՆ» ԲԱՐՈՒԿԱՆԱԿԱՆ
ՀԱՄԱՐ ԿԵ ՆՈՒԻՐԵՆ

ՀԱՄԱՐ. - Նշան Քիչդեան 100 ֆ. :
ԻՒՆԻ. - Տէր եւ Տիկին Ս. Արմանեան
100 ֆ. երկնց ծաղկապսակ :

ՅՈՒՆԵՏԵՐ

ԿԼԱՌՑՏ ԽԱՅԻ Լիւնի մահանալից
վարդապետը ընդհանուր ժողովի կը հր -
արարէր իր բոլոր ընկերակիցները, Եւ -
րոպէ, Յունիս 2, Կէտորէ վերջ ժամը 15ին,
Աղգային Տան արարէ : Կը խնդրուի բոլոր
ընկերակիցներին ներկայ գտնուիլ : Կարե -
ւոր օրակարգ :

Հ Ա Մ Բ Ա Ր Զ Ո Ւ Մ

Հինգշաբթի, Մայիս 31, առն է Համ -
արանման : Այս առթիւ Լիւնի Ս. Եկեղեցի
Մայր Եկեղեցւոյ մէջ պատարագ կը ժա -
մատուրի :
Կը պատարագէ՝
ԻՍԱՀԱՆ ԽԶԻԲ. ԲՀՆԵՑ. ՀԻՔՈՒՄԵՆԸ

FETE
CHAMPETRE

AU PROFIT DE L'ECOLE ARMENIENNE
DE LYON
40, rue d'Arménie — 69003 Lyon

Animée par l'orchestre
SAYAT NOVA

Dans le parc du centre NAREG
38, route de Collonges
69450 Saint Cyr au Mont d'Or
DIMANCHE 3 JUIN, à partir de 10 heures

Dans un cadre agréable et
une ambiance arménienne
BUFFET - BUVELETTE
Nombreuses spécialités culinaires
arméniennes

organisée par.
LE COMITÉ EDUCATIF DE L'UNION
NATIONALE DE L'EGLISE APOSTOLIQUE
ARMENIENNE DE LYON

ՆԱԿՏ ՈՒՆԵՆԱԼ

Նախաձեռնութեամբ Ս. - ար. - Անի Հայ
նախկին աւարդներու միութեան՝ Տաշ
ՀԱՅՏԵՐԵՐ 20-ին
նուիրուած Անիի Դաշնապրին :

Մ Ա Ր Ս Է Յ Լ

ՎԱՍՊՈՒՄԱՆԻ ՀԱՅՐԱՆԿԱՅԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԵՐ
կը կազմակերպէ

ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ ՄԵ
ԴԻՊ ՀԱՅԱՍՏԱՆ
VOYAGE EN ARMENIE

VALADOU MOTTET
73, LA CANEBIERE — 13001 MARSEILLE

Lie. A 258

du 30 juin au 13 juillet

14 JOURS dont 12 JOURS EREVAN

Voyage :— 1ère CLASSE
— ASSURANCE
— VISA
— TRANSPORT CAR MARSEILLE - MARIGNANE
— PRIX TOUT COMPRIS : 6.750 F

Pour tous renseignements s'adresser rapidement à
Mr. Simon AYDOYAN
MARSEILLE (91) 70.02.33

Հ Ա Մ Ե Ր Գ

ՄԱՍՈՒՅՈՒ

Ս Ս Հ Ա Կ - Մ Ե Ս Ր Ո Պ

Ե Ր Գ Չ Ա Ն Ո Ւ Մ

Ղեկավարութեամբ՝ ԽԱՅԻ ԵՆԼՍԱԶԵՆՆԻ

նախաձեռնութեամբ՝ Կեդրոնական Սանդո Միութեան եւ
Պալատ Դպրեկանի Սանդո Միութեան

X

LA CHORALE
SAHAK - MESROB
de MARSEILLE

sous la direction de KHATCHIK YILMAZIAN

SALLE GAVEAU
45, rue la Bouette — Paris 8ème

DIMANCHE 10 JUIN
A 20H 30

Points de vente

Prix des places : 50 - 90 - 120 - 150 F

Salle GAVEAU : Tél : 563 58 34

Librairie PALOUYAN : 9, rue de Trévise 75009 Paris Tél : 523 24 97

Cabinet TERZIVAN : 21, rue Lamartine 75009 Paris Tél : 282 01 41

STOCK 91 : 91, rue de Rivoli 75001 Paris Tél : 260 15 10

ATLANTIC-ELECTRONIQUE: 241, rue P.V. Couturier 94140 Alfortville Tél:893 42 69

ARABAT : 116 bis, rue Etienne Dolet 94140 Alfortville

SEVAN : 4, rue Lazare-Carnot 92140 Clamart Tél : 642 16 07

Monsieur B. CHAMKIAN : 10, rue Brissard 92140 Clamart Tél : 642 75 52

VAROUD : 49, Grande rue Charles de Gaulle 92600 Asnières Tél : 793 64 02

Bonneterie St. LOUIS : 6, rue Royale 78000 Versailles Tél : 021 15 15

ԺՈՂՈՐԴՈՒԹՅԱՆ ՃԱՆՑ

է յարգանս

Վ Ա Զ Գ Է Ն Ա. - Ի

ՄԱՅՐԱՅՈՒՆՑԵՐ ՊԱՏՐԻԱՐԲ ԵՒ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՐԵՆԱՅԵ ՀԱՅՈՑ

Երեշաբթի, Յունիս 12, ժամը ճիշդ 20 - 30-ին,

CERCLE DE L'UNION INTERNALLIEE
33, Fbg. St. Honoré, Paris 8ème

ձայնակին՝ 250 ֆ.

Տեղերը փութով ապահովելու Մայր Եկեղեցւոյ Դիպանի մօտ՝
15, դիւ փան. Կաթման, Փարիզ 8-րդ : Հեռ.՝ 359-67-03 Կամ 226-84-65

OFFRE D'EMPLOI

MONTING RECHERCHE
VENDEURS ou VENDEUSES

environ 25 ans
BONNE ELOCUTION
niveau bac
débutants acceptés
Pour R. V. téléphoner

M. VARTABEDIAN
586 86 03

Վ Ա Ր Դ Ս Տ Ր

ՀԱՅ ԿԱՄՐԻՔ ԽԱՅԻ
ՄԱՆԿԱՆՏ ԲՈՅՆԵՐ ՄԵՂ

Յունիս 9, 10 եւ 11

Կը իրավարարի հայ խաղաղութիւնը :
Անձնակազմ ինքնաշարժով երբեմնի

Autoroute de l'Ouest
CAEN
BAYEUX
en BESSIN
St-HONORINE DES PERTES
(à côté du Camping de la Hague)

Արձանագրուիլ ինտանցմանով
NAVASSARTIAN 985 36 53

ՆԱԿՏ ՈՒՆԵՆԱԼ

Դարբաստէր Տիկնայ վարդապետ -
մալիքի Նազդէար անդի պիտի ունեն
կրթակի, Յունիս 24-ին :

Imprimé sur les Presses du Journal «Hatch»
83, rue d'Hauteville — 75010 Paris
Commission Paritaire : No 5595

TRANSTOURS

VOUS PRESENTE SES VOYAGES ORGANISES

12 - 14 Jours à EREVAN

ALLER - RETOUR PAR AVION - SERVICE 1re CLASSE

de PARIS

— Du 7 au 21 Juillet — 16 jours, dont 5 à LENINGRAD - et 10 à EREVAN
Prix: 6840 F
— Du 9 au 24 Août — 16 jours, dont 14 à EREVAN
Prix: 6750 F
— Du 7 au 22 Septembre — 16 jours, dont 14 à EREVAN
Prix: 6750 F
— Du 5 au 20 Octobre — 16 jours, dont 14 à EREVAN
Prix: 5900 F

de MARSEILLE

— Du 11 au 24 Août — 14 jours, dont 12 à EREVAN
Prix: 6400 F
— Du 8 au 21 Septembre — 14 jours, dont 12 à EREVAN
Prix: 6400 F
— Du 6 au 19 Octobre — 14 jours, dont 12 à EREVAN
Prix: 5700 F

Et deux voyages : **CROISIÈRES d'une semaine**
et séjour d'une semaine à EREVAN

1) Paris — Moscou — Erevan par avion — séjours d'une semaine à Erevan et
retour à bord de LITVA, du 14 au 28 Juillet—Depuis 7710 F + Taxe de port 250 F
2) Aller : Marseille—Odessa (à bord de LITVA), séjour d'une semaine à EREVAN,
retour par avion, Moscou Paris. Depuis 8010 F + Taxes de port 250 F.

TRANSTOURS — 25, rue d'Argenteuil - 75001 Paris — Tél. : 261 58 28

ՀԱՅ ԱՂԱՅԱՆԱՊ ԼՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Յունիս 3, Կիրակի ժամը 11-ին մինչև 22

Մանրաբանի Հանդիսական Տան դարձանալի մէջ
• Արեւիկան եւ Երեւանի մանչ աղջկա պարապիւրութեամբ,
• Վիկտորիան Իւլիմ Իւլիմ պարապիւրութեամբ,
• Զանապալ ինտերֆրանսի խաղի ու ժամանց,
• Ընտանեկան հանդիսի եւ զինք միմեկորս,
• Գիւրգուսեանական մանչ յայտարար

Մուտքը ազատ է

Մոնտրանիսի երբեքու համար .
Prendre le train à la Gare du Nord, descendre à Enghien-les-Bains
puis prendre l'autobus no 6 et descendre à l'arrêt Grosly.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՐԿԱՆ

ՄԱՐԿԱՆ - Այսին Տիգրան Փարիզի Ար - ժաղանան և զատիկները, Տեր և Տիգրան Յոզան Փարիզան և զատիկները, Պ. Ար - տալ Փարիզան, և զատիկները թուր - պարզապես կը ծանուցանեն թէ հայն - չանդանան պատան կը կատարուի, Կի - րակի, Յունի 3-ին, Սէնթ - Մարիթիմի Ս. Մարիան Առաջամանին կեկեղեղն, իրենց մօր, կերպով մեծ - մօր, չորեք - րոր կեղծ, սայլով, մարտերով, չորսերով և կրամօր՝

ԱՅՐԻ Տիգրան ՂԱՅԵԼԻ ՊՈԶՈՅԵԼԻՍԻ (ծննդ՝ Ամենան) մահուն զատանքին առթիւ:

Ի դիտարկելու պարզապես իշխանակը յարգողներուն:

Այս տխուր առիթով Փարիզան և Ար - ժաղանան ընտանիքները կը նուիրեն ի - րենց սիրելեղ մօր իշխանակին - «Յա - նալին 150 ֆ., Հայ Դատի 300 ֆ., Հայ Բանասիրականը 300 ֆ.:

Ի ՅԵՆԱՍԱԿ

Տիգրան Գիւն Ենմուկ և Բոյժ Ափրիկ Քովմանան իրենց սիրելի Քով՝ ԹԵՃԱՐԻԻ ԹԻՎԱՐՄԱՆԻՍԻ մահուն զատանքին առթիւ, կը նուիրեն 500 ֆ. «Յառաջիկ» և 500 ֆ. Սուրի Մուսուկ - Մուրատեան վարժա - րանի (ստանալ «Յառաջիկ»):

Ս. ՅՈՒՆԱՆԿԱՆՍՄԱՐԿԱՆ ՓԱՐԻԶ ՀԱՄԱՐԱՐՁՈՒՄ

ՀԱՅ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՀԱՂՈՂԻՐԻՈՒԹՅԱՆ ՕՐ

Հինգշաբթի օր, Մայիս 31, Համար - ծանոթ և Բրիտանի: Նորի օրը յատկա - րաւ ի նաև Հայ Մանուկներու Հաղորդու - քան:

Այս առթիւ Փարիզի Ս. Յովհաննէս - Մկրտիչ Մայր կեկեղեղն մէջ ժամը 10-15-ին պատարալ կը ժամուցուի:

Փարիզի և Երջաններու թուրը որպ - րոցներուն աշակերտներն ու հաղորդու - քան Համար պատարաստան մեր ժա - նուիրեն ու ծնողները կը հրապարակն մասնակցելու Պատարալին և Հաղորդու - քան:

ԿՈՒՋՈՒԻ

Միջին տարիք հայ կին մը կը փրա - ուրի, տարեկ զոյգի մը խմալք տանե - լուն Համար: Ծաղ և ընտելիվել:

Հեռագրիկը. - 337 - 99 - 35

ՅՈՒՆԱՆԿԱՆ

ԿԱՂՈՑ իւնիս Լիոնի մասնակցի վարչութիւնը ընդհանուր ժողովի կը հր - րաւորի կը թուր ընկերակիները, Եա - րաթի, Յունի 3, Կեօթի վերջ ժամը 15ին, Ազգային Տան օրար: Կը ինքուրի թուր ընկերակիներին ներկայ գտնուի: Կար - օր օրակարգ:

Imprimé sur les Presses du Journal «Haratch» 83, rue d'Hauteville - 75010 Paris Commission Paritaire: N° 55535

ԳԱՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ ԳԻՒՏ ԵՊԻՍԿՈՒ

Կիրակի օր, Յունի 3, Երկրորդ Մայ - կարալ է: Ժամը ճիշդ 10-30-ին, Փարիզի Ս. Յովհ. - Մկրտիչ Մայր կեկեղեղն մէջ կը ժամուցուի հանդիսուր Պատարալ: Պատարալին ներկայ կ'ըլլայ՝

ԿԱԶՁԻՆ Ա.

ԾԱՅՐԱԿՈՑՆ ԳԱՏԻՐԱՎՈՒ ԻՒ ԿԱՂՈՑԻՍԻՍ ԱՄԵՆԱՆ ՀԱՅՈՑ որ կը նախագահէ Փարիզի Նորիստի ա - նալները՝

ԳԻՒՏ ԵՊԻՍԿՈՒ. ՂԱԳՂԱՆԵՆԻՍԻ

Գահակալութեան, և կուսայ Հայա - րիտանիս կը պատգամը մեր ժողովուր - րին:

Եկեղեցի - Բառաման պատարալը կ'երթուի՝ Մայր կեկեղեղն կը զարկու - րին կողմէ, զիկապարտութեամբ՝ Կոմիտաս Գեղարկանի:

Կը հրապարակ մեր ժողովուրդը ներկայ գտնուելու Պատարալին, աղօթելու Հա - յատանակայ մեր կեկեղեղնի անասա - նալութեան Համար, և ստանալու Ամենայն Հայոց Հայրապետի Օրհնութիւնները:

ԵՐԱՐԱԿԱՆԻ

ՂԱՓՈԼԼԻՍ, ՊՈՒԼՈՒՔԵՆԻՍ

Դառնալիքի մահուն առթիւ, հան - զուցեղին թուրը և ընտարը, Տեր և Տիգրան Տարս Կարապետան իրենց խորին շնորհակալութիւնները կը յայտնեն ու - լոր անողն, որոնք իրենց ներկայութեամբ, հեռակարգով, հեռագրով և նամակով, իրենց թուր ցատկուցութիւնները յայտնե - ցին:

Աս ի դիտարկելու, կը յայտնեն որ, հան - զուցեղին զատանքին հոգեհայտար կը կատարուի Յունի 3, Կիրակի օր, Լիոնի Ս. Յակոբ կեկեղեղն մէջ:

Աղբ առթիւ 1000 ֆ. կը նուիրեն «Յա - նալ» օրակերթի թարգմանան Համար:

ԿԱՂՈՑ ԽԱԶ

- Ֆրանսահայ Կապուտ Ուշի Պեյֆոն - թիւնի կայանի արձանագրութիւնները սկսած են Յունի և Օդոստու ամիսն - րուն Համար 6-էն 13 տարեկան երախ - ներուն:

- Ֆրանսահայ Կապուտ Ուշի Երջ. վարչութիւնը առաջին անգամ ըլլալով կը կառմակերպէ 14 և 15 տարեկան պա - տանիներու Համար Յունի և Օդոստու ամիսներուն ճամբարները. վկայացուած ամիսներէն առաջընթացութեամբ և հակադրութեան տակ:

Տեղեկութեան և արձանագրութեան՝ ղեկը. - Փարիզի և շրջաններու համար՝ CROIX BLEUE DES ARMÉNIENS DE FRANCE 17, rue Bleue 75009 PARIS

Tél. : 824 - 46 - 57

Ինչպէս նաեւ՝ 783 - 30 - 35 և մասնակցելու վարչութիւններուն:

Լիոնի և շրջանները. - Դիմել. - Պ. Թուրիան - Հեռ. - 16 - (7) 888 - 92 - 51 (Մարսելի և շրջանները. - Դիմել. Պ. Ֆրանկիւսան - Հեռ. 16 (91) 91 - 48 - 85

gala

EXCEPTIONNEL

SAMEDI, 2 JUIN A 20H 30

Salle des Fêtes d'Asnières, Place de l'Hôtel de Ville

avec la participation de :

- Chorale SIPAN - KOMITAS dirigée par GARBIS A PRIKIAN
- Troupe de danses N A T I A
- Troupe théâtrale T I M A G

organisé par la FRA NOR - SEROUND, Comité régional.

arménien

ՀԱՅ ԱՂԲԱՍԱՆԻԱՄ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ԴԱՇ ՏԱՀԱՆԴԻՍ

Յունի 3, Կիրակի ժամը 11-էն մինչև 22

Մոմորանիկ Հանգանակ Տան Կարաստանի մէջ

- Արեւիկան և երախան Ֆաշի արալ պատարկութեամբ,
- Վիակալանուրիմ մեծ պարզեղներով,
- Հանգամ հեռագրական խաղի ու ժամանց,
- Ընտանեկան համերկի և քերթ մը ընտրու,
- Կեդարուստական մոխ յայտացիք

Մուտքը ազատ է

Մոմորանիկի երթալու համար. - Prendre le train à la Gare du Nord, descendre à Engghien-les-Bains puis prendre l'autobus no 6 et descendre à l'arrêt Grosly.

SARL

ARA TRAITEUR

RAFFI ET ARA POHANYAN

ALIMENTATION

SPÉCIALITÉS DE PRODUITS ORIENTAUX ET EXOTIQUES

106, RUE MOUFFETARD 75005 PARIS Métro: Consier-Daubenton

Tél. 337 90 69

ouvert tous les jours et dimanche matin fermé le lundi

PARIS - ATHENES - PARIS

VOL CHARTER ALLER / RETOUR A PARTIR DE

1600 Frs

Hôtel-Club SIAGAS BEACH

à 58 km. d'Athènes A PARTIR DE

2570 Frs

FORAÏT 8 JOURS—PARIS/PARIS—SEJOUR PENSION COMPLETE, VIN INCLUS

et toutes prestations en GRECE, locations de voiture, croisières, circuits etc...

A PARIS

Voyages Vacances au Soleil

5, place André Malraux, 75001 PARIS

tél. 296 - 37 - 70

Anita BERBERIAN - TACHDJIAN

Arpi BODURYAN

A ATHENES

Armik Travel

15, rue Voullis, ATHENES

tél. 323 - 03 - 16 / 323 - 03 - 49

Mayde BERBERIAN - BARAZIAN

EXCEPTIONNEL

ARMENIE du 7 au 21 juillet 1984

En classe touristique - Hôtel Arménia (chambre sans bain avec lavabo) Pension complète - Excursions quotidiennes

Prix : PARIS / PARIS 5 550F

Il reste peu de places

RENSEIGNEMENTS et INSCRIPTIONS

OPTIMA TOURS

Sonia COUNTRYANTZ

12, rue Vignon - 75009 PARIS

Tél. : 742. 10. 35

ՏԷՅԼԱՅԹ ԷՔՍՓՐԷՍ

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԿՆՈՋ ՄԸ ՓԱՆՈՒՍՏԸ ԹՐԳԱԿԱՆ

ԴՐԱԽՏԷՆ

p.

Լեւորե ազգային վկայաբերքը դուռնե
նոյնիկ յուր ալ չունէր (քան ինչն վկայա-
բերքը պէտք էր ստանալ (քառասուն հինգըստ
ստաւած պաշտօնական բացառաբերքը)
Քիլիւնըստ ալ մէկ յառակ ձեւով էր նկն
ալ տրեւել: Ե՛րբ նոյնիկ յուր ունե
նայի իւր օրէնքն, չեմ կարծիք որ պի-
տի քարոզի ազգային վկայաբերքը մը ձեռն
դնէ» կ'ըսէ Լեւորե, «Յունիսի մտքէն
չանցած, թէ պիտ զուլիւնիլ կրնամ ին-
քիլալ: Երբ քիլազըք մը ամիսինքն 20 սա-
լալ ապրամք մը գնես, միտէ՞ք կրնա՞լ
անցնիլ: Ի՞նչ ազգային հարստութիւն մը
է գնալնալ:

Այդ դեպքին յաջորդող օրերուն, Լր. զքէ պիտի աղաղակաւոր լի՛ր դատարանը չլիկ զարգաժամութիւնն եւ կամ անքնի՛ն առեղեկանքի միջոց թողլորքն անպիտը՝ արտ ինն։ Մէկ ամիս ետք Լր. Բորբեղանի իր զգրէ վերաբնակող, նորինքի Բորբեղանի ամառաւուն էնք թէ ինք անտէր իր կու՛մ ամառը մաքանանայութիւն կատարողը՝ անառաժամութիւնն։ Նորինիկ զատարալը եւ զատարողը իր անտէր լրջալը յայտարարելքն կատարանքն մէջ. անպիտը սիկը՝ ինն իսկ զարեւորը Լր.թիւի կարգեկնայնայատալը չէր. այլ զսիւնքներու ճշու՛թիւնն։

Աղբ, որ, Իրգիբե ճաւամատացոյնի մըսէ
կեցած ժամանակ, Լրփէր չէր կրցած ու
բերելոյն այս իրողութիւնը: Արցաւ այ ճա-
ւամատի ներկայացացիքը, որ ճանաչող թա-
ցարտի կայունութիւն լրջութիւնը, Լրփէր
կ'աւարտէր ճաւատայ թէ մտնէ քան
չուտուի պիտի կորցադարձնէ: Ինչն ճա-
ւատարքը որ ստանէր ճան ճաւո: Էր կորց-
ած ընկերները: ՃՄԻ մտահագործիր թաւա-
նաւո պատշաճութեանիցն մէկը, շեւ ապ-
րիտիւրքը եր քանակը: Ճաւատն միկնելի
ինկը վայրիմունն ստաց ճգիք պիտի ըսնէ
որ մամն քան կարգիկն, կ'ընուն ճա-
ւատը:

[illegible]

Հին էր: Լուտան հրաւիրած էր երեք հր-
նարաններ որպէսզի գան եւ մասնագի-
տանան կարծիք յայտնեն զխիկներու հը-
նութեան վերաբերեալ: ալլո մասնագէտ-
ներու քննութեան արդիւնքէն կախուած
էր իր բնկնկու. կամ մնալու կարելիու-
թիւնը:

Այդ գլխից, համառոտացրել վրայ կը
կարգադրել բնութիւնը և՛ եւս, ճարտար-
ներէն համառոտ գտնուեցաւ իմ թմբ գլ-
խիկէ խաղալի հին եւ, ամպին հոգ-
նակ ապ կողովակեան, երեւոյ ալ պնդ-
եցան իմ քաղաքի ըրողութիւնը ուրիշ եւ
ճարտարակներ, արեւէ, արտաւ ըլլալով
ըր հոն անհա ճարտարութիւնը իրար թիւն
երեւոյն երբեք ամէ կողմը: Բայց այդ
երեւոյ ճարտարութիւնը անպակ շարուն-
ակ: Մարդուն լիւսանքութիւնները հր-
մայրէքն կէտէր ըր պարտաւոր ճար-
տարութիւն և լինէ անէ: Ճարտարակներ
լիւսանքի կրտաւ ճարտարակներ հոգ-
եցան ան, մէքն ըր երկուստ: արեւ
դառաւ խաղիկ ըլլալ պարտաւորակ
եղան, գլխիկներ: Լուստալ պարտել ըր
եղանակ ըր քաղաք եւ կրկեք սիւստալ
ստարտարութեան համառոտացրել հոգ
եղանակ:

Լուսանք հետ երկար խորհրդակցելով, որոշուեցաւ փաստաւոր մը վարձելը՝ գտնել մը վրայէն Լիբիբ քրտնէկէն փաստաւոր մը որտէ հետ տալիք ունեցաւ խորհրդակցելու։ Երկուտաբլի արտասուեան, Լիբիբ, փաստաւորով, Լուսան մը մարտայի պայտածել մը գտնել Բովրիկ հարաբանեալ թանգարար։ Հետ, հարաժնեքէն մէկը հազով ակնարկ մը նետարով գլխիկեկեռուն յայտարարութիւն հնէն հնէ, մը նորիսիկ տանց իսկ նայելու Երկրորդի հինք բաւ։ «Այս կերպ տեղի մը արարել»։

Լըփէր անմիջապէս դատարան տարուեցաւ եւ ազկէ ալ Պուճա Բանտը, որ կը գտնուի Իզմիրի հիւսիս - արեւելեան կողմը:

ԲԱՆՏԻՆ ՄԷԶ

Բանտին մէջ այդ առաջին դիւերը ամէնէն ճշմարտամայինը եղաւ: Լրփէր անդադար կը դողար վախէն: Բանտի թիչիկը վալիւմ տուաւ, սակայն զեղահատի առթած թմրութիւնը չկրցաւ կենդնի իր վախէ: Չինք վախճնող ամէնէն կարեւորը թրքերէն չգիտնալու պարտաւէն էր: Ինչ-

յանկարծ ամուսնին ամէն օր կրկնած
խօսքը. Էամէն անգամ որ կը վարանի
երկու Հաւանականութեան դիմաց, կ'եր-
թաս ու անպատճառ սխալ ընտրութիւն
կ'ընես ... Եթէ նոյնիսկ իրականով պա-
տահի որ ճիշդը ընտրես, յամախ սխալ
որդայն կուտես տառաց անդարտաւան
յուշ:

Խառնիճապան՝ Վերածնունդ էր կնոջ զուգի: Թեև, քաղաքախոհ մղուած մի օրոքած իր բազ բլլալ, սակայն մտածեմ թէ էդ աղուէն իր բլլալ աւելի ճիշդ պիտի բլլար: Այդպէս ալ բբաւ:

Յետո, տնտաւէ մտնաա լոնէ լոն տնէրիւ, ի գոր իմնոնէ ամուսնիւ վերջիւ,որոք իմնն ալթաք յոյնէա: Իր իյաւ կղած տնէր: Յանկարծ լսելով կար կաւան տնտաւիւ իր ծաբը, կոնդնէր իր անտը արտիքիքնուն լլաւ, ու ծոնէ իմն պրտա իմ ջուր խէկ, կաղալորուկը ջաւաւ:

Այդ պահուն, ջնճ ջուրին քով կ'աղ-
բէր իր բազ աճումները, առանձին ու ա-
նոր: Մէկ ոտքը ջուրին զուր ցցում
գարի եւ յենած, կ'երազէր հոն: Յանկարծ
նմարէն չուր որ որ կ'առաջանայ
դէպի իրեն: Վաքցաւ, ու փորձեց թըռ-
չի ամբիկալէ: Ետայ, իւր նկատեց թի-
շեճ Կանկանայ եւ կենն իւր արտա-
նային:

[illegible]

Բարեկամաբար, դիմորդը չպետք է
հարկի ի նախապես լինել պատճառ-
ը իր աշխատանքի, մեզ պատճառի
և լինեցած, դեռ եղբայրություն կին
նախապես լինի չեմ: Կամ սխալ
լինի Լոկերի: Չօլոյի: Կամ չփրկ-
ված: Լինի կարգի լինի կամ լսածն է-
լուտ է: Ինչ որ արդարություն լինա՞ծ
Նախապես լինի: Կարգի: Լինի: Լինի
և ինչպե՞ս, ինչպե՞ս Նախապես լինի կի-
նը Նախապես Նախապես անկողնի
և ինչ խոսքի է: Այն էլ չեմ պետք է
հարկի իր աշխատանքի, Մեկը, ժաման-
ակին Ամերիկայի Նախապես չլինա՞ծ
և ինչպե՞ս խոսքի է ինչպե՞ս իր որդի
որովհետ իր աշխատանքի: Այդ պատճա-
ռով Նախապես լինի խոսքի է ինչպե՞ս
և ինչպե՞ս Նախապես լինի խոսքի է ինչ-
պե՞ս, այլ որովհետ Նախապես լինի խոսքի է
Նախապես լինի խոսքի է ինչպե՞ս: Նոր-
Նախապես լինի խոսքի է ինչպե՞ս: Կար-
գի խոսքի է ինչպե՞ս Նախապես լինի ի
և ինչպե՞ս Նախապես լինի խոսքի է ինչ-
պե՞ս ինչպե՞ս ինչպե՞ս ինչպե՞ս ինչպե՞ս

[illegible]

Յնոսան էր եւ արկածէն կը դուրսար։
Ինչ որ ալ պիտի պատահէր, աւել լաւ
կրնար զիմաստիկ կացութիւնը եթէ կա-
րենար քիչ մը Տոնդուստանալ։ Աշխարհ փա-
նկէ եւ շունչ քննալով, սակայն ամորֆ
զիշէրը դուրսոր երկտեսական լամբերը

Տառերու կը սպասէր, երկրորդ վայր մը
սպեկցելու։ Ուրախութեամբ ճչաց ու թը-
նաւ. զգպի կնիւր։

Ի՞նչ աղոտ են ալ վրդոված էք: զգասցան ուրախութիւննէն ու առաջութիւննէն ուժասպաս, փութան մայցած էք փոխել վր-բայ: Սակայն երկվայրեւանի մը մէջ վի-տակցեցաւ ա՛ռաւոր սիւսիկն զոր վրտած էք: Ամուսնալ ալ զբէքէն նուազած ունե-ցաւ. երբ զգաց աղոճանքնոր այլը դար-շնէլի չուր իր կնո՞ղ վրայէն. սակայն ան-մէքիպակ չուրն պահածն թափանգակ դա-յ-բոյթիսլ սլտիւնակ կնո՞րն:

- Չէ՞ս կրնար երբեք խելքդ գլուխդ հա-
տաքել, անխել՝ քեկն...

Եր արդուք հսկվալով չեղողութիւն իր զործած փախիլ չաւար: Անո՛ր իրող ... որքա՛ս ալ չեղողութիւն իրարէր հալուր անարարութիւն է: Բարկութիւնն ջշուեցաւ անուսիսն զիտու փառութիւն: Թախաւարք թեւեր կապաղորդին: Եւր անարար չեղողութիւն էր ինքեղէր, սա- կաւն ալիսն յործած էր ու ծախէր իր կարգաւոր, որ անկերթի էր հասփախ յառապելով, լաւածը: Այս, ու իրաջեղ կեցող թաղը որ էր ցուտար, էր կանչէր: Եր անուսիսն էր անկախած, սակաւն թիւն: Եր արեւիկ ջրաւած ու սպիտալալալ էր արեւն: Եւր ինչ ու ինչ:

ՂԵՆԱԿԱՅԵՐՈՂՆ գաղութ

uzumot

երկրորդ աշխարհամարտը անընդհատ մը հասցուց լեհահայ անհրաժեշտ էր։ Լվովն ու Արևմտեան Ուկրաինա հայաշատ քաղաքները պարտու էին Հայերէ։ Անոնց մէկ մասը դարձ, իսկ իրերուածները սպառնաց հաստանի, Արևելեան երկրորդի մերկայի քաղաքներուն մէջ։

Քէկէ ցրումի հետեանքով տեղ
աւ Լեհահայերուն գոյատեւելու
մը, բայց անոնք, աշխուժեանալի
լափով կըրցան պահպանել իրենց
գիծը :

Լեւոնտանի մէջ պարզ կ'արեւել
10 ձառք Տալիսիանի ծայրագոյն
Լեւելք՝ Տաւաթառած Լեւոնտան
Եւ թորթ ծեծ քաղցածորն մէ.
Կաւարար շատորք են Վարչա-
րէ, Կառմիկ, Սպարա, Դիվիզի,
Կառմիկ, Զարաթիւն, Փարսի-
նիկ, Եւրիքիան, Օլաւա եւ այլ
հարկաւոր անհարու եւ Կառմիկի
Կառմիկ եւ մաւառն են. Դիվիզի
Կառմիկի Զարկոյն մէ. Արիւն
Տաւաթոր քո անտէր (մաւառն զը-
նի Կառմիկի) զփոխադարձ
Եւ Կառմիկորն չհիմաւանին
Եւրիքիան են, իսկ Կառմիկ Լեւ-
աթի միակ օճակն էր, ոք Բիւրի
Եւրիքիան պարզապէս են Լեւ-
ոնտան անտէր Կառմիկին ու Լեւ-
ոնտէր քո իտէրն, կ'երգէին եւ
Լեւ. եւսեւ տաւառած:

Այս չորս քաղաքներուն ու անոնց գտնուող բնակավայրերուն մէջ յինչ շուրջ երեք հազար լեհահայկա-
սօր իսկ անոնց մէջ կարելի է գտնուե-
լոց մարդիկ, որոնք կը յիշեն Սարգս-
տարաւոր, գիտեն հայերէն աղօթի-
քը եւ իրենց հայրենիքը:

Լառ մնացին: «Ինչպէ՞ս պիտի կա-
ղիմամալ հոս» ինքզինքին հարց
վրիճէր:

Արատեսան ժամը չէին, երբ
վերադարձվեցին հեղձոր խոր ճանա-
պանհարձ, արթնացաւ: Ինչեւ ձայն
հնչեց, զինքն հրամաններ կը գտա-
ւորէր վերջաւ: Համակող րուտեղի
նայ սկսեալ իրար անցնել: Բարեբա-
ղար, աննկատ կիններ օգնողներ
հասնաւ, շարժումներու միջոցաւ բաց-
աճող թէ թրեւոր չեւ պղտէ Է բա-
ճող, լոսնի, բակին մէջ, արատեսան
օգնող մէջ, պահաններ համբե-
րեցին, Ալլաին փառք տուին Է
յերես իտարիք վերադառնալ:

Կը որոշուէ՝ եւր. Լեփեր սկս
բարի կեանքով: Առաւօտեան տը
հաշտուի՝ եւր նախաժողով տաժա
նայ պարզապէս ճաշի գրէ որ
Լեփեր արտոյժ կէս որ եր տակը:
ճաշը եր ճաշակովի, տակաճի
կէս զէշ պարտաւստանու ել յաճ
հաւան իջկայիս որոշան ճաշը
այս ճաշը իջն ուղի ընդհանր
պատուան Լեփեր տեճի տը բան
ն. փոքր խոտերով ըստճաշի
տակուն: Աճին առաւօտ, այս ի
Լեփեր պէտք եւ պաշտօնի զոյժ
ընդհանր անտարաճան ճաշը
տաժա՝ Լեփեր: Այնպիսով, յաճաճ
նայ տակը: Այնպիս ժամ 11. 50
Լեփեր իջեորն եւ որ տակը իջ
ճաշը: Ընթերցող ճաշան երկու
ն. եւ արժան իւր հիշատակ: Եր
ճաշի ցանց Դատիկ եւր ճաշը:

(Temp

դիտեց նաև, այդ պահուն որպէս
տառաւելի որս մը: Կանը Համար
պարտէսի մը մարմինն մէջ անցանք
խեղանք չէր ծնած, այս պայտը
որս ուռնիքախիւն որս ունէր: Ան
ընդ կրկնէր ինքն իրեն թէ առ դիտ
գըււ թէ որս մը, այլ իր սիրտ
մտաւին էր: Հախառակ ինքնընդ
նաեւ ջանքին, պահ մը այլուն
Հանդերձեկ մտոր պայտացած
կանչեւորեւ, ու մեղք ճիշդած որ
կեղով, լաճիկ պահն:

ՎԵՐԱԾՆՈՒՆՊ

7. Tbhll

Գալով աժուանին, ան, ինչպէս փափ
բած էր, կրկին ծնաւ բազ մը ըլլալ
ու սկսաւ սպասել իւր կնոջը՝ մտօնա
կատարութեան չէլ կը փրփրէր, երբ կը ա
նէր թէ կէտը կը չարութեանէ ապրիւ-
նէն ի վեր կանգնը բնութիւնը ալդպէս
արդէն։ Կանգնած որ միասին տեղ
Իրթալիք ըլլալին, ժամերով չէ՞ր սպ
ցրենք զինքը զրան տակ։

Երկար տարիներ ետք կրնա մի մեծ
վերջնական: Երբ վերածնունդն օրը չափ
ստորին մտացած էր թէ ինչ պիտի լի
Բա՛ր մի ըլլա՛յ որոշած էին, թէ այդ
մը ըլլալով պիտի ծնէր: Արդի հոգ
էր: Չէ, չուտա՛յ չի՛նք թէ ի՞նչ պի
տի ըլլա՛յ, առկէ՛ զատա՛ւ իր, առկա՛յն
կրնար սորուն թէ՛ օրը ընտրելուն էր մ
կրնուի՛ն. ապո՛ւհ, ա՛յ թա՛յ: Իրեն
թուէր թէ ամուսնին հետ որոշած է
էր: Երեւոյ՛ն, արեւոյ՛ն, արեւոյ՛ն

